

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara Vergu-Iordache

UNIVERSITATEA SPIRU HARET LA 20 DE ANI

Gândire vizionară, pragmatism, investiții – calitate a învățământului

Anul școlar 2010-2011, la Universitatea Spiru Haret, se desfășoară sub semnul celei de-a 20-a aniversări a înființării acestei prestigioase unități private de învățământ superior.

La început a fost gândul unui om animat de dragostea pentru cultură, pentru școală, pentru poporul român, gândul inițiativ al profesorului universitar doctor Aurelian Gh. Bondrea.

Se zice că e ușor să vorbești atunci când ai deja reușite, dar e greu să începi. Sigur că e greu, numai că atunci când știi și îți place ceea ce vrei să faci, când ești ferm în alegerea făcută, când ești dispus să nu precupețești nimic pentru împlinirea gândului tău, să începi este mai ușor decât pare. Deoarece credința ta în succes atrage entuziasmul celor din jur, face efortul constant al tuturor normal și apropiat succesul. Acest fapt s-a petrecut și în cazul creării și creșterii Universității Spiru Haret.

Într-un sistem care promovează față de mediocritatea și „sucesele” de peste noapte, schimbarea din sistemul de învățământ superior românesc, propusă de profesorul universitar dr. Aurelian Gh. Bondrea, părea imposibilă. Chiar dacă „lupta” nu s-a sfârșit, cei mediocri nu pot

să-i controleze la nesfârșit pe cei cu adevărat buni.

Universitatea Spiru Haret s-a născut în viitor. Proiectele promovate de universitate, încă de acum 20 de ani, pentru existența unui învățământ superior de calitate, în acord cu societatea cunoașterii, privity cu suspiciune și, uneori, cu ostilitate de efemeri diriguitori ai destinului educației românești, se dovedesc a fi tendințele mondiale în domeniul educației.

Zilele acestea, mass media naționale au prezentat păreri specialiști Băncii Mondiale, care au realizat un clasament al celor mai importante zece tendințe în domeniul educației. Lectura lor dovedește, fără putință de tăgadă, că drumul, ales de Universitatea Spiru Haret, este calea corectă, care poate aduce sistemului românesc de învățământ compatibilitate mondială, performanță competitivă. Este învățământul adaptat nevoilor celor care învață, care trebuie să învețe pe tot parcursul vieții.

Mioara VERGU-IORDACHE

Tendințe în învățământul mondial

1. Cloud computing

Cloud computing-ul presupune o rețea imensă și complexă de servere care va furniza utilizatorilor atât spațiu de stocare, cât și putere de calcul sau programe, cu ajutorul unor dispozitive uzuale de navigare web.

În acest fel, investițiile costisitoare în aparatură și personal IT vor putea fi eliminate. Implicațiile acestui trend în educație sunt enorme, datorită accesibilității sporite la informații.

Provocarea va consta în conectivitatea permanentă pentru a accesa fișierele din rețeaua de tip „cloud”.

2. Dispozitive personale de calcul

Tendința actuală în școlile din toată lumea este de a oferi un aparat de informare pentru fiecare elev și de a crea medii de învățare care presupun accesul universal la tehnologie. Fie că dispozitivul este un laptop, computer, sau un smartphone, sălile de clasă ar trebui să fie pregătite pentru această nouă schimbare în educație.

3. Învățarea mobilă

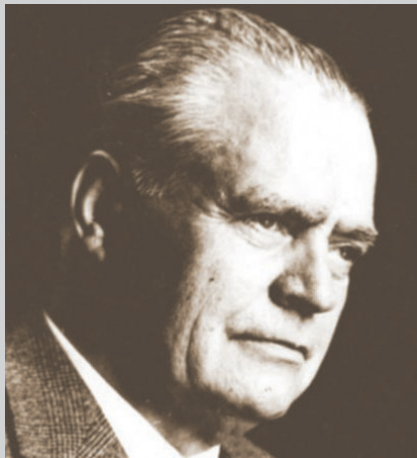
Dezvoltarea tehnologiei a transformat telefoanele mobile de tip „smartphone” în accesorii indispensabile, atât pentru elevi, cât și

pentru profesorii vizionari. Așadar, este foarte probabil ca dispozitivele mobile cu acces la Internet și capacități de calcul să ia în curând locul computerelor personale în sălile de clasă, dar și acasă, potrivit studiului Băncii Mondiale.

4. Învățarea permanentă

O dată cu dezvoltarea infrastructurii de conectivitate, dar și a reducerii prețurilor computerelor, sistemele de învățământ din întreaga lume își dezvoltă capacitatea de a oferi oportunități de învățare pentru elevi „oricând, oriunde”.

(Continuare în pag.4)

5 octombrie 1902 - 5 decembrie 1974

Limba română este patria mea Cântec șoptit

Zaharia Stancu

Odată am ucis o vrabie
Am tras cu praștia-n ea și am lovit-o
Pe urmă o zi
Și-o noapte întreagă
Am tot plâns-o și am tot jeli-o.

Nu m-a bătut mama, nu m-a certat
În mână țineam o bucată de pâine
Degeaba mi-a spus
Degeaba mai plângi
Ce-ai omorât, omorât rămâne

Mai târziu am crescut flăcăindru
Și m-am îndrăgostit nebunește de-o fată
Dar nu știu de ce
Într-o zi a murit
Și-n altă zi a fost îngropată

Demult nu mai trag cu praștia-n vrăbii
Demult nu mai merg la nici o ngropare
Când soarele-apune
După niște mături
Și răsare în flăcări din mare.

Consiliul Investitorilor Străini

– soluții anticriză

Adela DEAC

Un act temerar, menit să contribuie la scoaterea României din criză l-a reprezentat decizia Consiliului Investitorilor Străini de a se implica în elaborarea unui program de măsuri care să determine relansarea economiei românești. Programul a fost prezentat public, recent de către 12 dintre cei mai puternici manageri generali din România și un reprezentant al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare. El cuprinde 80 de măsuri, dintre care 12 prioritare, de la care se așteaptă să genereze o creștere economică de 12 la sută în următorii cinci ani. Aceste 12 măsuri prioritare vizează atât stimularea investițiilor, deblocarea proiectelor de infrastructură, creșterea cotei de absorbție a fondurilor europene, cât și ajustarea legislației muncii.

Ce rațiuni au stat la baza acestui demers fără precedent? Din declarațiile făcute de board-ul

Consiliului Investitorilor Străini reiese că decizia de a se implica în găsirea celor mai eficiente soluții de luptă anticriză, dincolo de un gest de solidaritate, de altruism se află încrederea în potențialul deosebit al economiei României care, valorificat inteligent, ar conduce la creșterea economică, la dezvoltarea ei. Și dezvoltarea României înseamnă și dezvoltarea afacerilor pe care investitorii străini le au aici. Apoi, România este o țară europeană, ceea ce înseamnă o garanție solidă a democrației, a respectării legii.

În același context, au fost invocate avantajele de competitivitate – forța de muncă românească este încă mai ieftină, iar calitatea factorului uman este înaltă, aici sunt talente. Păcat că multe dintre acestea au părăsit țara, dar au mai rămas destule, în toate domeniile existând segmente de competitivitate: energetic, agricol – eterna speranță, IT-ul, mai nou cinematografia, unde există competență și performanță.

Este salutar faptul că a existat preocuparea ca acest proiect să nu intre în contradicție cu strategia guvernului, propunerile de măsuri fiind astfel concepute încât să completeze, să întregască obiectivele executivului și nici să nu se abată de la ținta de deficit bugetar agreată cu FMI.

Între măsurile prioritare realizate se află creșterea PIB pe cap de locuitor de la 5500 euro, în 2009, la 8500 euro, în 2015, ceea ce înseamnă asumarea unei creșteri anuale de trei procente.

Unul dintre obiectivele pe care trebuie să și le propună România este competitivitatea, cu atât mai mult cu cât, într-un clasament general al țărilor din Europa Centrală și de Est, ea se situează pe locul 30, care nu este convenabil, nu reflectă resursele existente. De aceea, Consiliul Investitorilor Străini consideră că România ar trebui să se ambiționeze și să câștige locul 25.

(Continuare în pag.3)

Arhitectul Richard England,

Doctor Honoris Causa al Universității Spiru Haret.

„Sunt un cititor înrăit, sunt studentul etern. Le spun tot timpul studenților că trebuie să învețe încontinuu.”

La finalul ceremonialului de acordare a titlului de Doctor Honoris Causa al Universității Spiru Haret domnului Richard England, celebrul arhitect a acordat un scurt interviu colaboratorului nostru Daniel Paraschiv

Daniel Paraschiv: Cum apreciați titlul pe care l-ați primit astăzi?
Richard England: În primul rând, sunt onorat, dar mai mult decât atât sunt copleșit datorită predecesorilor mei. Unul dintre ei este fostul președinte al României, iar celălalt, Papa Ioan Paul al II-lea, care a fost una dintre cele mai mari personalități ale secolului trecut, ce nu a aparținut numai Bisericii, ci lumii întregi, din perspectiva faptului că a contribuit major, să nu uităm, la căderea Cortinei de Fier.

Este o personalitate pe ale cărei urme nu speram să pot pași vreodată. Aș vrea să îmi exprim mulțumirile și față de țară, pentru onoarea pe care mi-am făcut-o, către Universitatea Spiru Haret. După cum am mai spus, cel ce dă numele Universității Spiru Haret și-a lăsat urmele personalității sale, nu doar pe Pământ, ci și pe craterul de pe Lună care îi poartă numele. Accept cu mândrie, dar și cu umilință onoarea care mi s-a făcut și sunt încântat!

Daniel Paraschiv: Se pare că știți multe lucruri despre România, despre Universitatea Spiru Haret. Cum se face că știți atât de multe lucruri despre noi ?

Richard England: Sunt un cititor înrăit, sunt studentul etern. Le spun tot timpul studenților că trebuie să învețe în continuu. Eu însumi încă învăț. Mai sunt atâtea de aflat...

Încerc să le spun studenților că trebuie să citească constant. Internetul este un instrument minunat, dar, în același timp, foarte periculos. După cum am spus în discursul meu, mai avem atâtea de descoperit din literatură, viață, teatru, clasici, din trecut și, în același timp, mai avem atâtea lucruri de care trebuie să ne amintim și cred că acest lucru este esențial. Un alt lucru pe care vreau să îl transmit tinerilor arhitecți, și chiar și celor experimentați, este: Gândește global, acționează local! Acest lucru este foarte important pentru că fiecare țară are propria istorie,

Una dintre tragediile lumii de astăzi este, chiar și în ceea ce privește Orientul Mijlociu, este dorința noastră de occidentalizare a acestuia. De fapt, ar trebui să acceptăm demnitatea ideii de diferență culturală, trebuie să învățăm să acceptăm aceste diferențe, pentru că numai așa vom menține echilibrul în lume.

Daniel Paraschiv: Înainte să vă cunosc personal știam doar că sunteți un mare arhitect. Dar sunteți mai mult decât atât, sunteți un OM DE CULTURĂ. Puteți spune studenților Universității Spiru Haret și telespectatorilor noștri cum ar putea să pășesc pe urmele dvs.?

Richard England: Când alegeți să mergeți la universitate, nu te duci acolo să devii arhitect, ci pentru a obține o diplomă. Aceasta este diferența. De aceea trebuie să citească, să învețe în continuu, trebuie să privească spre trecut și să învețe lecțiile trecutului.

Contează foarte mult... Și să nu piardă din vedere magia vieții. Micul Prinț, personajul lui Antoine de Saint-Exupery, spunea că numai cu inima poți vedea adevărul, esența este invizibilă pentru ochi. Dacă toți și-ar aminti aceste cuvinte, am găsi cu ușurință calea spre soluții pașnice la problemele acestei lumi atât de agitate în care trăim.

Expoziția de proiecte de arhitectură ale studenților Facultății de Arhitectură „Centrul Cultural” și „Centrul de Cultură audiovizuală” – Sala Palatului, București, 11-20 octombrie

Pagina 3

PUNCTE DE VEDERE

Investițiile și calitatea vieții în contextul actual al economiei românești

Prof. univ. dr. Constantin MECU

Titlul se referă la un binom esențial al economiilor naționale contemporane și al economiei mondiale în ansamblu. Termenii acestui binom sunt interdependenți, având, fiecare, în parte, atât calitatea de cauză, cât și calitatea de factor multiplicator.

O succintă prezentare a evoluției acestor doi termeni în contextul economiei românești, în perioada 2000-2010, arată că, în acest interval, evoluția celor doi indicatori nu a fost uniformă și constantă de-a lungul fiecărui an. Au fost perioade în care atât investițiile, cât și consumul au marcat creșteri succesive relativ durabile – adesea, însă, necorelate între ele, precum și perioade în care ele au înregistrat regresie grave, îndeosebi în ultimii ani,

când România, alături de celelalte state ale lumii, parcurge o profundă și relativ îndelungată criză economico-financiară.

În același timp, independent de trendul specific în diferite intervale de timp, au existat și traiectorii comune, cea mai cunoscută fiind cea caracterizată prin sintagma „stop and go”, semnificând succesiunea unor perioade de accelerare a investițiilor, a creșterii economice, repercutate favorabil în dinamica consumului, și perioade de stop, când creșterea s-a încetinit considerabil, ajungând la regresie sau, ceea ce este și mai grav, la puternica criză economică în care ne aflăm.

Câteva date statistice semnificative referitoare la cele două variabile ale economiei

românești care fac obiectul acestui articol, vizând ponderea formării

ale acumulării mai mari decât ale României.

În România		Numărul țărilor dezvoltate (în principal membre UE) cu rate superioare ale acumulării
Anul	Rata formării capitalului fix	
2000	18,8	33
2001	20,5	15
2002	21,3	12
2003	21,5	8
2004	21,8	9
2005	23,7	9
2006	25,6	6
2007	30,2	4
2008	31,9	1
2009	25,6	0
2010	25,7	1

de capital fix în Produsul Intern Brut al României (rata acumulării) și numărul țărilor dezvoltate cu rate

Informațiile arată că față de perioada precedentă, când România se situa în primele locuri din lume

în ceea ce privește rata acumulării, după 2000, ea a căzut mult în clasamentele acestui domeniu. Scăderea a fost mai drastică în primii ani ai perioadei cuprinse în tabel, 2000-2005, și s-a atenuat treptat în cea de-a doua perioadă, odată cu reducerea ratei acumulării în majoritatea țărilor dezvoltate, inclusiv cele europene.

Altfel spus, în anii în care trebuia să urmărim cu perseverență reducerea decalajelor față de economiile dezvoltate, care, sub aspectul lor cantitativ, s-au menținut la fel de adânci, iar sub aspect calitativ, al eficienței, inovației în producție, al calității vieții etc., s-au agravat pentru întreaga populație și, mai ales, pentru pătura majoritară săracă.

(Continuare în pag.3)

STUDENȚII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde, de la Facultatea de Finanțe și Bănci,

• prof.univ.dr. Gheorghe PISTOL

Student: În ce constai importanța și rolul planificării strategice în marketingul bancar?

Profesor: Conceptul de **planificare**, foarte mult timp considerat un concept de primă importanță în cadrul teoriei și practicii economice, nu se mai bucură, în prezent, de aceeași prețuire. Cauzele trebuie căutate în cel puțin două direcții. Mai întâi, trebuie avut în vedere faptul că după anii '90 conceptele de „plan” și „planificare” s-au demonetizat în timp, iar apoi că, într-un mediu instabil și, uneori, chiar turbulent, planificarea este considerată ca fiind superflua.

În realitate însă, cel puțin în activitatea de marketing, succesul depinde în mare măsură de efortul consecvent de elaborare, urmărire și de îndeplinire a obiectivelor planificate, de fapt, a **planului de marketing**. Conceptele în cauză – planificare și plan – trebuie să-și redobândească importanța meritată, planul de marketing fiind instrumentul ce poate orienta demersurile organizației în direcția dorită, pentru realizarea misiunii și a obiectivelor sale de ansamblu.

Într-un asemenea context, **planificarea strategică** dobândește astăzi o importanță crucială, având în vedere evoluțiile de după anii '90 ale societății și economiei românești, complexitatea mediului în care agenții economici își desfășoară activitatea, în general, a pieței, în special. Asemenea procese, dar și altele, au generat multiple și profunde schimbări în viața societății și, implicit, în activitatea desfășurată la nivel microeconomic, deci la nivelul agenților de piață, indiferent de obiectul lor de activitate, de forma de proprietate și modul lor de organizare. Sunt doar câteva considerente ce trebuie avute în vedere și de societățile bancare, în contextul în care, în acest domeniu, concurența este una acerbă.

Student: Ce semnificații are sintagma „planificare strategică de marketing”? Cum trebuie abordată ea?

Profesor: Este vorba despre semnificații majore, întrucât sintagma „**planificare strategică de marketing**” reprezintă un proces complex de stabilire și menținere a celor mai bune relații între obiectivele, pregătirea angajajilor și resursele unei întreprinderi, pe de o parte, și mixul de marketing, raportat la conjunctura pieței, pe de altă parte. În activitatea bancară, planificarea strategică este un proces care constă în formularea de obiective și strategii pe termen lung, la nivelul organizației, menite să asigure o relație viabilă între resurse și mediul ambiant, favorabilă dezvoltării și atingerii scopului său fundamental.

Componentă, alături de **planificarea tactică**, a planificării de marketing, planificarea strategică de marketing are drept rol principal reducerea riscului apariției erorilor

și plasarea băncii într-o poziție din care să poată anticipa schimbarea, să poată reacționa la aceasta și să poată genera situații reciproc avantajoase. Într-un asemenea context, planificarea strategică asigură, pe termen lung, o evoluție firească a firmei în cadrul pieței, astfel încât aceasta să ajungă la o poziție mai avantajoasă, prin intermediul unor strategii de marketing concepute pe baza resurselor proprii și a tendințelor care se manifestă în mediul în care aceasta își desfășoară activitatea. Pentru instituția bancară, necesitatea planificării strategice este determinată de faptul că performanțele obținute de băncile care folosesc planificarea de marketing le depășesc pe cele înregistrate de celelalte.

Student: Care sunt avantajele planificării strategice de marketing și ce au ele în vedere?

Profesor: Avantajele sunt multiple și vizează, între altele:

- creșterea nivelului de motivație managerială și o mai bună cooperare interdepartamentală;
- stabilirea unor obiective de marketing realiste și o mai mare probabilitate de realizare a obiectivelor generale ce rezultă din misiunea instituției bancare;
- o posibilitate mai mare de a identifica evoluțiile ulterioare ale piețelor, ale produselor și serviciilor bancare;
- o capacitate ridicată de a face față schimbărilor și chiar de a le impune în activitatea ulterioară;
- reducerea la minimum a reacțiilor iraționale în fața neprevăzutălui;
- o comunicare mai eficientă între membrii conducerii băncii;
- generarea o gândire sistematică, de perspectivă;
- asigură alocarea mai eficientă a resurselor instituției bancare în funcție de oportunitățile pieței;
- oferă un cadru optim de control și de corecție pe o bază continuă a activităților desfășurate.

Student: Care sunt barierele care intervin în realizarea și operaționalizarea planificării strategice de marketing?

Profesor: Literatura de specialitate se referă la confuziile ce se fac între strategiile de marketing și tacticile de marketing, între funcția de marketing și conceptul de marketing, între procesul planificării de marketing și rezultatul acestuia și, nu în ultimul rând, între planul de marketing și programul de marketing, bariere ce fin de cultura organizațională specifică, de lipsa de cunoștințe și de aptitudini, manifestată de personalul cu atribuții în domeniul marketingului și chiar la nivelul conducerii instituției, stabilirea incorectă a obiectivelor prioritare etc.

Desigur, adoptarea de către bancă a planificării strategice de marketing este o decizie complexă, condiționată de o serie de **factori** multipli, literatura în domeniu menționându-i ca fiind cei mai importanți pe următorii:

- existența unei compatibilități între valorile intrinseci ale procesului de planificare de marketing și valorile fundamentale ale organizației;
- climatul și cultura organizațională;
- nivelul de maturitate atins în evoluția băncii;
- cunoașterea, înțelegerea și folosirea corectă a conceptelor și instrumentelor de marketing.

Condițiile cele mai favorabile pentru adoptarea planificării strategice de marketing sunt asigurate de acele bănci care dispun de o flexibilitate ridicată, în raport cu cele exclusiv ierarhizate, de acelea care folosesc mecanisme adecvate de motivare a personalului, care promovează un climat de colaborare și care sunt puternic orientate către piață, respectiv către satisfacerea clienților.

anumită modalitate de dezvoltare.

În ceea ce privește mediul intern, se are în vedere creșterea în revistă și evaluarea resurselor proprii și raportarea la situația existentă în cadrul pieței, astfel încât să se descopere punctele forte și punctele slabe ale organizației în cauză.

- În cadrul etapei, pe care am denumit-o *formularea obiectivelor instituției*, se urmărește stabilirea setului de obiective referitoare la aspectele de bază ale activității de afaceri, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Asemenea obiective, care se referă la creșterea vânzărilor, creșterea cotei de piață, creșterea profiturilor (acestea fiind obiective cantitative), dar și la inovare, reputație, imagine (obiective calitative) trebuie să fie realiste și să asigure o compatibilitate între diferitele obiective preconizate.
- *Formularea strategiilor* este o condiție absolut necesară pentru înfăptuirea misiunii băncii. Desigur, strategia este cea care indică direcția de acțiune, calea de urmat în vederea atingerii unuia sau a mai multor obiective. În ceea ce privește strategia de marketing, aceasta este rezultatul mai multor factori, cei mai importanți fiind:
  - factori care reflectă situația de ansamblu a instituției bancare, având în vedere misiunea, obiectivele și capacitatea strategică a acesteia;
  - situația fiecărui produs (serviciu) în cadrul pieței;

- situația concurenței;
- oportunitățile și amenințările existente în mediul de marketing.

- Etapa a cincea o reprezintă *elaborarea planurilor (programelor) de acțiune*, acestea având în vedere un mod concret de acțiune, din perspectiva marketingului, în general, a mixului, în special, astfel încât obiectivele stabilite să poată fi realizate. În ultimă instanță, un asemenea program de acțiune trebuie să indice „ce” anume trebuie făcut, „când” urmează să facă ceea ce s-a stabilit și „cum” vor fi coordonate acțiunile și deciziile, care conduc la realizarea obiectivelor strategice de marketing ale firmei în cauză. De regulă, programele de

marketing se derulează în mod practic pe baza bugetelor alocate, iar orizontul lor de timp are în vedere perioada anului următor.

- În următoarea etapă, cea a *implementării*, se pun efectiv în practică planurile (programele) de marketing, factorii mediului intern având un rol deosebit în transpunerea în viață a acestora.
- Ultima etapă a planificării strategice este rezervată *verificării și controlului*, în urma cărora se vor introduce corecțiile necesare în cadrul obiectivelor, strategiilor și programelor și a modului lor de implementare. Desigur, este bine ca asemenea modificări să fie făcute înainte de a se ajunge într-o situație de criză.

Student: Vă puteți referi la nivelurile organizatorice și decizionale independente, pe diferite paliere?

Profesor: Bineînțeles. În principiu, este vorba de trei asemenea niveluri: nivelul organizațional superior, nivelul unității strategice de activitate și nivelul funcțional.

- *Nivelul organizațional superior* este cel mai înalt al planificării în orice organizație. La un asemenea nivel se adoptă decizii referitoare la stabilirea misiunii și formularea obiectivelor instituției bancare, structura portofoliului de activități, determinarea modalităților de dezvoltare, volumul și modul de alocare pe destinații a resurselor. În acest context, planificarea desfășurată la un asemenea nivel urmărește atât obiective de natură financiară, cât și nefinanciară, deciziile adoptate și

- și față de societate, în general, în domenii precum educația, activitățile publice, sănătatea comunității etc.).
- *Nivelul unității strategice* de activitate prezintă o deosebită importanță, în condițiile în care organizația este de fapt un sistem complex, constituit din mai multe unități strategice de activitate. În esență, o asemenea unitate strategică de activitate se concentrează asupra unui singur produs sau a unei mărci, asupra unei linii de produse ori mix de produse asociate în comun și care satisfac o anumită nevoie a pieței sau un grup de nevoi conexe. Pentru a fi definită ca fiind o unitate strategică de activitate, aceasta trebuie să îndeplinească în mod cumulativ trei caracteristici:

activitățile desfășurate la un asemenea nivel influențând celelalte două niveluri organizatorice.

Obiectivele corespunzătoare acestui nivel organizațional se referă la ansamblul activităților desfășurate de către instituția bancară, fiind obiective generale ale acesteia, obiective ce stabilesc nivelurile de performanță care urmează să fie realizate într-o anumită perioadă de timp. Aceste obiective sunt formulate, de regulă, în mod oficial, fiind exprimate, în primul rând, în termeni statistici - financiari (cifra de afaceri, valoarea și volumul vânzărilor, indicele de creștere a vânzărilor, profitul, indicele de creștere a profitului, rata profitului, nivelul dividendelor, valoarea unei acțiuni, eficiența investițiilor, fluxul în numerar etc.), dar și nefinancieri (dezvoltarea abilității salariaților, crearea de oportunități în privința carierei acestora, relațiile băncii cu salariații, programul informatic și informațional, stabilitatea socială față de clienți, de colectivitatea locală

planificare separată, conducere distinctă și concurență proprii.

Planificarea la nivelul unității strategice de activitate stabilește produsele (serviciile) care urmează să fie dezvoltate, piețele sau segmentele de piață țintă, dar și modul în care sunt satisfăcute cerințele clienților, pentru a îndeplini obiectivele de ansamblu ale instituției. La un asemenea nivel, managerii urmăresc identificarea și exploatarea avantajului competitiv în cadrul pieței sau segmentului de piață țintă, pentru asigurarea viabilității unității strategice de activitate.

La nivelul activității strategice de activitate obiectivele trebuie să fie clar definite și să fie stabilite în mod distinct pentru fiecare unitate în parte. Și în acest caz, obiectivele sunt, de regulă, financiar - statistice, formulate de altfel în mod similar obiectivelor generale ale organizației. Spre deosebire însă de acestea din urmă, obiectivele unității strategice de activitate sunt mult mai specifice și se limitează la o parte a activității instituției.

Student: La ce se referă nivelul funcțional al planificării strategice?

Profesor: Cu precădere, acest nivel se referă la funcțiile instituției bancare, în condițiile în care modul în care ele sunt îndeplinite influențează competitivitatea băncii pe piață. Pentru fiecare unitate strategică de afaceri vor fi planificate în mod separat, funcțiile de marketing, financiar-contabilă, de producție, de cercetare-dezvoltare și de resurse umane. În responsabilitatea managerilor de la acest nivel se vor înscrie activități precum stabilirea obiectivelor anuale, elaborarea strategiilor pe termen scurt și îndeplinirea planurilor strategice ale băncii. Astfel, la nivelul funcției de marketing, vor fi elaborate planuri pentru fiecare produs în parte, planuri ce vor include atât decizii strategice, cât și tactice. Obiectivele și strategiile planurilor de produs trebuie să fie în concordanță cu obiectivele și strategiile planului strategic de marketing al organizației. În funcție de natura lor, obiectivele planului de marketing vor fi mai întâi de natură statistico-finanțiară (cifra de afaceri, valoarea vânzărilor, nivelul profiturilor etc.), iar, apoi, obiective specifice marketingului, la rândul lor, cantitative (cota de piață, cota relativă de piață, notorietatea mărcii, gradul de acoperire a pieței) sau calitative (îmbunătățirea imaginii instituției sau a unui produs (serviciu) al acesteia, a unei mărci proprii etc.), în acest din urmă caz urmărindu-se modificarea favorabilă a percepțiilor consumatorilor potențiali.

În procesul de planificare, managerii, de la nivelul organizațional superior și de la nivelul unității strategice de activitate, se vor concentra asupra eficacității, în timp ce managerii de la nivel funcțional (ca de exemplu, managerii de marketing) își vor îndrepta atenția atât asupra eficacității, cât și asupra eficienței activității desfășurate.

Student: Ce criterii trebuie să îndeplinească obiectivele formulate ca să faciliteze realizarea misiunii instituției bancare?

Profesor: Deși conținutul acestor criterii rezultă din denumirea lor, totuși este oportun să remarcăm câteva elemente specifice. Astfel:

- *acceptabilitatea* reprezintă cerința obiectivelor în cauză de a răspunde obiectivelor principalelor grupuri de interese din cadrul și din afara băncii, altfel îndeplinirea lor poate să fie obstructivă;
- *flexibilitatea* presupune posibilitatea ajustării nivelului obiectivului în funcție de eventualele modificări neașteptate apărute în mediul extern sau intern al instituției bancare. Doar în cazuri cu totul excepționale, în care nu este posibilă o asemenea verificare, se va recurge la schimbarea naturii obiectivului respectiv;
- *măsurabilitatea* înseamnă posibilitatea cuantificării obiectivului

în cauză, astfel încât acesta să precizeze în mod clar ce anume urmează să se realizeze într-un anumit interval de timp. O asemenea cuantificare conduce la creșterea șanselor realizării obiectivului, limitând, în același timp, apariția unor neînțelegeri în interiorul instituției bancare, între diferitele niveluri organizatorice care au atribuții în îndeplinirea obiectivului;

- *caracterul motivant* al obiectivului are în vedere măsura în care nivelul acestuia generează un grad înalt de implicare din partea personalului băncii. Acest lucru presupune stabilirea cu atenție a nivelului obiectivului, ținând cont atât de cerințele mediului, cât și de posibilitățile, de resursele reale de care dispune organizația în cauză;

Student: Care este instrumentul practic de implementare a planului de marketing al instituției bancare?

Profesor: Acesta nu este altul decât **programul de marketing**. Privit ca instrument de realizare a planului de marketing, programul de marketing este un „document” ce detaliază acțiunile de marketing „specifice”, desfășurate în timp, având precizați atât factorii responsabili, cât și bugetul alocat pentru fiecare acțiune.

Student: Ce deosebiri sunt între programul de marketing și planul de marketing?

Profesor: Evident, există deosebiri majore, de conținut, între programul de marketing și planul de marketing. Aceste deosebiri se concretizează astfel:

a) planul de marketing are în vedere toate activitățile de marketing ale organizației, în timp ce programul de marketing este o acțiune punctuală, ce cuprinde un singur obiectiv, o singură acțiune, ce trebuie încadrată armonios în activitatea de planificare;

b) planul de marketing este cea mai importantă componentă a planului de afaceri, alături de alte planuri (de cercetare-dezvoltare, aprovizionare, producție, personal, financiar), programul de marketing fiind instrumentul de realizare a planului de marketing;

c) privind lucrurile ca de la parte la întreg, planul de marketing reprezintă întregul, în timp ce programul reprezintă partea, acesta fiind, de fapt, o secțiune a planului de marketing.

Student: Se poate considera că programul de marketing se constituie într-o componentă de bază a politicii manageriale a băncii?

Profesor: Firește. Altfel spus, planul se constituie într-un „document”, ce stabilește succesiunea unor activități specifice de marketing de mobilizare a resurselor unei bănci în vederea realizării, în condiții de eficiență, a unui obiectiv major al planificării de marketing. În aceste condiții, vom menționa faptul că programul de marketing reprezintă un punct central al strategiei de piață a instituției bancare, înglobând o serie de variabile de marketing, diferite însă ca importanță și modalitate de combinare. În ultimă instanță, acesta servește nemijlocit la realizarea obiectivelor băncii, devenind necesar în toate punctele nodale ale activității de marketing.

Desigur, *necesitatea* programului de marketing va fi determinată, în esență, de complexitatea activităților în care se concretizează promovarea politicii de marketing a băncii, prin intermediul acestuia „, fiind înconcordat, într-un ansamblu coerent și unitar, o suită de acțiuni practice, eşalonate în timp și spațiu, cu indicarea responsabilităților, a resurselor implicate în desfășurarea fiecăreia în parte, dar și a activităților de ansamblu”.

Concret, vom observa că, în condițiile complexității și, mai ales, ale exigenței mediului în care își desfășoară în prezent activitatea instituțiile bancare, obiectivele pe care acestea și le-au propus trebuie atent monitorizate, fiecare acțiune de marketing urmând să fie corect fundamentată, coordonată și controlată. De asemenea, programul de marketing își va găsi justificarea pentru a putea elimina sau cel puțin atenua dificultățile de orientare și integrare a mijloacelor de marketing în cadrul efortului general al băncii. Nu în ultimul rând, programul de marketing este important pentru coordonarea eficientă a resurselor și eforturilor într-o anumită perspectivă, dar și pentru folosirea unor căi adecvate de eliminare a neînțelegerilor și ambiguităților.

- *claritatea* presupune definirea obiectivului astfel încât acesta să fie bine înțeles de toți aceia care au răspunderi în realizarea sa. Importanța clarității este sporită și de faptul că obiectivele servesc drept referință pentru evaluarea rezultatelor obținute și adoptarea unor măsuri de creștere a performanțelor;

- *fezabilitatea*, respectiv stabilirea nivelului obiectivului în mod realist, cu indicatori realizabili, altfel obiectivul în cauză devine nerelevant pentru bancă;
- *compatibilitatea* este acea caracteristică a obiectivului care demonstrează că acesta este formulat în deplină concordanță cu celelalte obiective ale instituției bancare. În acest sens, trebuie evitate eventualele contradicții ce ar putea să apară între obiectivele corespunzătoare diferitelor niveluri de planificare.

Student: În cazul unui program de marketing corect fundamentat și adoptat, eficient implementat, se poate vorbi despre avantaje?

Profesor: Pentru managementul instituției, un astfel de program prezintă avantaje de neignorat, deoarece:

- permite stabilirea cu exactitate a obiectivelor de piață;
- asigură conturarea eforturilor în direcția realizării obiectivelor de piață stabilite;
- face posibilă alocarea eficientă a resurselor – materiale,

financiare, umane și informaționale – de care dispune banca;

- permite monitorizarea corectă a acțiunilor întreprinse, dar și a celor care urmează să fie realizate, precum și a rezultatelor parțiale obținute;
- oferă posibilitatea intercalării deciziilor, iar programarea acestora creează premisele implementării lor corespunzătoare;

- se constituie într-un mijloc important de comunicare și control, stabilindu-se în mod clar responsabilitățile celor chemați să-l transpună în practică.

Nu în ultimul rând, programul de marketing favorizează inovarea, spiritul de echipă, ordinea și disciplina.

Student: Ce se poate spune despre conținutul specific acestei etape?

Profesor: Din acest punct de vedere, se impun anumite precizări:

a) alegerea obiectivelor programului constituie, de fapt, esența activității de programare, ce asigură adevărata băncii la mediu în care activează. Desigur, o asemenea acțiune presupune mai întâi evaluarea realităă a resurselor de care dispune organizația, iar, apoi, ierarhizarea obiectivelor în cauză și prezentarea lor într-o formă concretă, clară și, pe cât posibil, bine cuantificate. Fiind o etapă a planificării strategice, alegerea obiectivelor necesită mai întâi determinarea măsurii în care acestea sunt orientate spre piață, iar, apoi, redefinirea lor într-o astfel de optică și luarea lor în considerare în realizarea următoarelor etape;

b) analiza complexă a condițiilor care determină adoptarea programului, ca și a celor în care acesta urmează a fi pus în aplicare, presupune cercetarea atentă a mediului de marketing, a fiecărei componente în parte. Astfel, se va cerceta macromediul de marketing, pentru identificarea tendințelor, piața și concurența, dar și mediul intern al instituției, în vederea definirii elementelor marketingului strategic și formulării activităților programului (marketing tactic). În aceste condiții, se vor colecta, prelucra, interpreta și analiza toate informațiile care prezintă importanță în raport cu obiectul programului, se vor elabora o serie de previziuni referitoare la evoluția resurselor băncii și a mediului acesteia;

c) stabilirea planului de acțiuni se constituie în etapa în care se conturează de fapt întregul program, stabilindu-se căile concrete prin care acesta poate să fie transpus în practică. În același timp, acum se stabilesc acțiunile prin intermediul cărora se asigură atingerea obiectivelor finale ale programului, se stabilește calendarul acestora și se fixează modalitățile concrete de realizare, ca și responsabilitățile, astfel încât durata întregului program să se înscrie în termeni stabiliți;

d) întocmirea bugetului și alocarea resurselor implică analiza atentă a costurilor, a capacităților și a resurselor de care dispune instituția pentru atingerea obiectivelor și operaționalizarea strategiilor. Desigur, se vor avea în vedere toate costurile, o atenție deosebită urmând să se acorde însă celor legate de cercetările de piață și de diverse acțiuni promoționale. Bugetul va fi astfel alcătuit încât să ofere posibilitatea efectuării eventualelor modificări intervenite pe parcursul derulării acțiunilor, atunci când condițiile concrete ale mediului, în general, ale pieței, în special, cer acest lucru. Considerăm necesar a menționa aici că, în eventualitatea unei neconcordanțe dintre resurse și obiective, aceasta se rezolvă „nu prin revederea acestora din urmă, deoarece ele exprimă un mod de acțiune, ci prin includerea sau neincluderea unor activități (măsurii concrete) în cadrul programului propriu-zis, în limita resurselor de care dispune firma”. Altfel spus, în cazul unor resurse limitate, programul va fi mai restrâns și va avea în vedere un orizont mai lung, în timp ce în situația unor resurse mai mari, programul va fi mai bogat în activități, orizontul acestuia fiind mai scurt;

e) programarea activităților desfășurate presupune identificarea acestora, stabilirea ordinii de desfășurare, a responsabilităților și a termenelor de execuție și elaborarea drumului critic;

f) evaluarea programului de marketing presupune detalierea procedurilor de urmărire a gradului de realizare a obiectivelor, dar și procedura de efectuare a corecturilor, atunci când acestea se impun. Evaluarea efectivă a programului se va realiza pominnd de la o serie de criterii, ca de exemplu: aspirațiile managerilor, dar mai ales ale acționarilor, riscul asumat, punctele tari și cele slabe, sinergia rezultată în urma combinării acțiunilor de marketing și gradul de coerență, care poate fi studiat cu ajutorul unui plan calendaristic, din care rezultă compatibilitatea acțiunilor în timp;

g) adoptarea deciziei de punere în aplicare a programului. Executarea programului presupune repartizarea prealabilă a componentelor sale pe factori de execuție, organizarea controlului asupra întregului proces și stabilirea unui sistem de monitorizare pe parcurs a rezultatelor parțiale și apoi a gradului de realizare a obiectivelor cuprinse în program. Controlul programului se realizează efectiv prin urmărirea atentă a indicatorilor aferenți obiectivelor propuse și presupune două faze: (i) controlul întocmirii programului și (ii) controlul executării acestuia. În prima fază, se vor urmări: corectitudinea stabilirii obiectivelor, disponibilitatea resurselor alocate, armonizarea obiectivelor parțiale, determinarea corectă a fiecărei acțiuni, repartizarea corespunzătoare a sarcinilor etc. În cea de-a doua fază, a controlului executării programului, se va avea în vedere, în principal, respectarea duratelor activităților și modul de alocare a resurselor pe fiecare activitate în parte.

Student: Ce importanță trebuie să fie atribuită reviziei de marketing?

Profesor: Este clar că o asemenea revizie are o importanță aparte. Se știe că în cadrul ei se procedează la o examinare și la o evaluare sistematică a întregului proces de realizare a programului de marketing. *Revizia de marketing*, denumită și *auditul de marketing* „va asigura supravegherea mersului realizării programului, evidențiind eventualele abateri care pot pune în pericol atingerea obiectivelor acestuia, ca și căile și modalitățile de corectare a unor componente ale programului, de prevenire a unor neajunsuri”. În activitatea practică, *revizia de marketing* se constituie într-o adevărată probă de maturitate, pe care managementul instituției o susține în fața unor situații noi, dar și în lupta cu rutina și imobilismul. În același timp, de multe ori se recurge la revizia de marketing pentru a „diagnostica” activitatea în domeniu la un moment dat, pentru a delimita punctele tari de cele slabe, rezultatele analizei constituindu-se, deopotrivă, ca punct de plecare în elaborarea unui nou program de marketing.

Ca formă concretă de aplicare în practică a politicii de marketing a organizației, programul de marketing se elaborează pornindu-se de la ideea obținerii eficienței așteptate. În ultimă instanță, eficiența unui program de marketing este dată de gradul în care au fost realizate obiectivele inițial propuse și care au antrenat o

serie de eforturi de natură materială, financiară, umană și informațională. Calea obținută, prin care se determină eficiența unui program de marketing, este cea a analizei comparative a efortului depus și a efectelor realizate. Pentru aceasta, se vor analiza indicatorii aferenți, eficiența fiind dată de beneficiul suplimentar realizat în urma efectuării unor cheltuieli pentru realizarea programului. Accentuăm asupra faptului că eficiența rămâne criteriul de bază avut în vedere atât în faza adoptării deciziei de aplicare a programului de marketing, când se va determina nivelul mediu al rezultatelor ce trebuie obținute pentru acoperirea cheltuielilor cu programul, cât, mai ales, după implementarea programului, pentru evidențierea efectelor financiare ale diverselor acțiuni aferente acestuia și, în ultimă instanță, ale programului în ansamblu său.

În principiu, programul de marketing al agenților economici ce au ca obiect de activitate serviciile, deci și al instituțiilor financiare bancare, nu diferă de cel utilizat de firmele producătoare de bunuri, conținutul și metodologia de elaborare fiind oarecum similare. Vor apărea însă o serie de deosebiri în ceea ce privește locul ocupat de către un asemenea program în cadrul managementului organizației și al conținutului etapelor parcurse la elaborarea și operaționalizarea acestuia.

Proiecte finanțate din fonduri europene nerambursabile

ANUNȚ LANSARE

18 octombrie 2010

Investește în oameni!

Fondul Social European

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Axa prioritară 6

Domeniul Major de Intervenție 6.3.

Titlul proiectului: **Performanță în carieră și în afaceri pentru femei**

Contract nr: POSDRU 97/6.3/S/58571

Lansarea proiectului *Performanță în carieră și în afaceri pentru femei*

Universitatea *Spiru Haret* prin Facultatea de Management Financiar-Contabil Craiova, în calitate de Beneficiar anunță demararea implementării proiectului „*Performanță în carieră și în afaceri pentru femei*”. Conferințe de lansare vor avea loc în **București**, în data de **20 octombrie 2010, ora 11⁰⁰**, în **Craiova**, în data de **21 octombrie 2010, ora 11⁰⁰** și în **Brașov**, în data de **22 octombrie 2010, ora 11⁰⁰**. Proiectul este cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, Axa prioritară 6, Domeniul Major de Intervenție 6.3. „Promovarea egalității de șanse pe piața muncii”, iar obiectivul său general îl reprezintă formarea competențelor manageriale și antreprenoriale pentru femei, în vederea dezvoltării carierei sau pentru inițierea unei afaceri.

Principalele acțiuni întreprinse în cadrul proiectului vor consta în susținerea unor cursuri gratuite pentru persoanele care se încadrează în grupul țintă, în următoarele domenii:

- Management și tehnici de negociere;
- Contabilitate informatizată pentru afaceri;
- E-Business-Tehnologii informaționale pentru afaceri;
- Engleza pentru afaceri;
- Managementul de mediu;
- Dreptul afacerilor-legislație pentru IMM-uri.

Persoanele interesate vor avea posibilitatea să participe la Workshop-ul „Aplicații practice pentru afaceri”, în urma căruia femeile din grupul țintă vor învăța să înceapă o afacere, să realizeze un plan de afaceri, care sunt modalitățile concrete de finanțare a afacerii și cum se pot atrage fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea firmei.

Grupul țintă este format din 300 persoane din regiunile Sud-Vest, Centru, București-Ilfov.

Date de contact:

Regiunea Sud Vest Ungeureanu Laura 0251 598265 Website: www.carierafemei.ro	Regiunea Centru Doval Elena 0268 548044 www.fseromania.ro	Regiunea București Ilfov Cruceanu Marin 021 3121869 email: secretariat@carierafemei.ro carierafemei@yahoo.com

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Investește în oameni !

PUNCTE DE VEDERE

Investițiile și calitatea vieții în contextul actual al economiei românești

(Urmare din pag. 1)

Alte informații se referă la structura pe surse de proveniență a capitalului net investit în economia românească în anii 2002 și 2007:

	Surse proprii	Credite interne	Credite externe	Buget de stat și bugete locale	Capital străin	Alte surse
2002	76,2%	8,1%	4,8%	6,9%	0,3%	3,7%
2007	77,5%	8,4%	2,9%	6,3%	1,3%	3,6%

Ponderea covârșitoare în investiții o dețin sursele proprii, în timp ce celorlalte surse le revin, în medie, cca. 21%-23%. Atrage atenția ponderea deosebit de scăzută a capitalului străin în totalul investițiilor, care, chiar dacă se cumulează cu creditele externe, rămâne fundamental ca pondere în urma acumulării interne.

Dinamica corelației dintre productivitatea muncii și salariul real se prezintă astfel:

Indicatori	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Ritm mediu 2006-2010 (%)
Productivitatea muncii (PIB/pers. ocupată)	5,3	9,2	4,2	6,5	6,2	6,0	5,6	5,3	5,9
Salariu real	10,8	10,5	14,3	6,4	6,5	7,9	5,5	5,3	6,3

Datele caracterizează într-o oarecare măsură sursa principală a veniturilor oamenilor, pe care o constituie salariul, și a cărei dinamică influențează preponderent dinamica însăși a consumului (desigur, făcând abstracție de evoluția prețurilor). Faptul relevant pus în lumină de aceste date îl constituie corelația nefavorabilă pentru creșterea economică dintre evoluția productivității muncii și a salariilor. O dezvoltare sănătoasă presupune prioritatea creșterii productivității față de salarii, care, odată realizată, permite creșterea mai rapidă a acumulării, ceea ce favorizează dezvoltarea economică. Situația de mai sus este aproape inversă: salariile au crescut mai repede decât productivitatea, îngustând baza formării fondului de acumulare.

În ansamblul său, consumul, ca factor de creștere economică, a evoluat și el aleatoriu, de la un interval de timp la altul, constituindu-se ca un factor al creșterii în etapele favorabile și un factor al stagnării economice sau chiar al slăbirii creșterii economice. Ca tendință istorică, consumul și-a redus contribuția la creșterea reală a economiei, iar formarea brută a capitalului fix, investițiile au înregistrat, dimpotrivă, o ușoară ameliorare.

În perioadele de evoluție favorabile, factorii care au facilitat creșterea investițiilor au fost relaxarea fiscală, capitalurile străine directe, veniturile provenind de la cetățenii români care au lucrat peste graniță, împrumuturile externe.

Evoluția aleatorie a calității vieții, la rândul ei, este datorată unei multitudini de factori: îmbătrânirea demografică și, în consecință, scăderea numărului de persoane active, rata de

ocupare a populației în vârstă de muncă etc.

O situație dramatică a dobândit calitatea vieții în perioada ultimilor ani, de criză economică profundă prin care trece România. Se poate aprecia că peste 50% din populația țării, îndeosebi populația sătească, trece printr-un proces de pauperizare absolută, de reducere a veniturilor sub minimul biologic acceptat al existenței. De-a lungul tuturor anilor, și populația orașenească, îndeosebi

cea din micile orașe, a fost grav afectată, ca urmare a închiderii majorității fabricilor, a uzinelor din aceste orașe, a transformării lor în zone pustii, în adevărate sahare ale regiunilor respective, fapt ce a determinat un puternic proces de migrare a populației, îndeosebi din zonele sătești și din micile orașe, dar și din alte zone ale țării către alte economii naționale, spre teritorii europene și extraeuropene.

Acest proces migraționist a determinat menținerea dimensiunilor șomajului la cifre relativ reduse față de situația generală macroeconomică a țării și în comparație cu alte țări europene. Trebuie să spunem că, în prezent, concedierea angajaților este departe de a fi încetat, ea extinzându-se dinspre zona marilor uzine, a IMM-urilor, spre zona instituțiilor – administrative, de învățământ, de sănătate, culturale etc. – ceea ce menține și agravează o tensiune socială în creștere.

Cum se explică această evoluție, de regulă nesatisfăcătoare, aleatorie, a celor doi termeni ai evoluției economiei românești în perioada contemporană?

Evoluția investițiilor a fost permanent marcată de lipsa capitalului sau de dimensiunile sale insuficiente. La rândul său, această trăsătură a formării capitalului necesar investițiilor comportă numeroase explicații. Avem în vedere modul de apariție și de dezvoltare a capitalului românesc, un mod specific caracterizat prin trecerea de la societatea socialistă, în general săracă, subcapitalizată, la

societatea nouă, societatea capitalistă. Capitalul inițial românesc s-a format, în general, prin metode „neortodoxe”, adică prin însușirea unei părți din averea națională, care aparținuse statului, în urma procesului de privatizare rău conceput și rău dus la capăt. În al doilea rând, capitalul românesc nu a beneficiat de stimulente, avantaje semnificative din partea statului, acesta însăși având probleme grele, rezultate din administrarea unei importante părți a economiei, constituită din întreprinderile publice, caracterizate prin rentabilitate scăzută, și altor tipuri de proprietate de care dispunea, prin pierderea unor piețe externe vaste, tradiționale, „piața rusească”, prin plecarea brațelor de muncă înalt calificate în străinătate etc.

În al treilea rând, trebuie spus că investițiile străine de capital au suplimentat, în anumite perioade, capitalul intern, întreținând tendința de creștere economică susținută. Dar, în perioadele de dificultăți în țările de origine, aceste capitaluri s-au retras, au transmis spre companiile mamă sume importante din beneficiile înregistrate în România, uneori repatriind și părți din capitalul investit anterior.

Nu a avut un rol mai puțin important dezechilibrul relațiilor externe economice ale țării, soldurile negative ale balanței plății externe, ca și cel al bugetului de stat. O asemenea evoluție negativă a generat tendința spre creșterea îndatorării externe și, odată cu aceasta, de sporire a plății în contul anuităților și dobânzilor pentru această datorie.

Ca urmare a evoluțiilor, succint descrise în aceste rânduri, ale indicatorilor macroeconomici, a variabilelor dezvoltării economice, investițiile și consumul, în fața forțelor politice românești se află imperativul stopării acțiunii factorilor negativi, care afectează procesul dezvoltării economice naționale, și a favorizării, a stimulării factorilor pozitivi ai procesului de dezvoltare.

Sub aspect teoretic, aceste obiective sunt transcrise explicit în planurile Guvernului. Realizarea riguroasă a acestor planuri ar putea induce ideea unei creșteri economice suficiente pentru nevoile actuale ale României. Din păcate, am asistat permanent la o discrepanță flagrantă între planurile guvernamentale și realitățile economice. În practică, unele izvoare ale finanțării investițiilor, ale unor creșteri economice mai viguroase, cum ar fi finanțarea din fondurile Uniunii Europene, în calitate de membru al acesteia, sunt slab utilizate. Nu există un climat general de intensificare a elaborării unor proiecte eficiente, fezabile, de accesare cu bune rezultate a acestor fonduri. Politicile stimulativе ale statului sunt, de

Conf.univ.dr. Mihaela Galiceanu, manager proiect, Facultatea de Management Financiar-Contabil, Craiova

Universitatea *Spiru Haret*, prin Facultatea de Management Financiar-Contabil, Craiova a semnat la 30.06.2010, contractul de finanțare al Proiectului strategic *Antreprenori în turism*, cu derulare pe o perioadă de trei ani, începând cu data de 1.07. 2010.

În procesul de implementare a proiectului sunt implicate trei echipe, coordonate de conferențiar universitar doctor la Facultatea de Management Financiar-Contabil, Craiova, Mihaela Galiceanu, în calitate de manager proiect, respectiv, o echipă de management alcătuită din 10 persoane, dintre care trei manageri zonali, o echipă de experți-lectori, formată din 12 cadre didactice ale Universității *Spiru Haret*, și o echipă de trei experți consultanți, de la firma parteneră.

Obiectivul general al proiectului constă în formarea și dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale resurselor umane din trei regiuni de dezvoltare, respectiv, Sud-Vest Oltenia, Centru și Sud-Est, iar, pe termen lung, proiectul va genera o serie de aspecte pozitive, dintre care subliniem:

- creșterea numărului de manageri în domeniul turismului cu deprinderi și cunoștințe la standarde internaționale;
- reducerea decalajelor economice între regiuni, prin inițierea de noi afaceri în domeniul turismului;
- creșterea gradului de informare și interes al factorilor de decizie din turism, față de impactul pozitiv al introducerii noilor tehnologii asupra mediului;
- creșterea performanței în management a membrilor grupului țintă, facilitându-le, astfel, optimizarea afacerilor pe care le

gestionează și, implicit, posibilitatea de a crea noi locuri de muncă;

- încurajarea antreprenoriatului în turism prin oferirea de servicii suport pentru start-up-uri.

Obiectivele specifice proiectului constau în formarea profesională a 150 de persoane, dintre care 80 de femei, selectate din

cele trei regiuni, care vor audia cursurile experților în domeniu pe o perioadă de doi ani. Având în vedere scopul propus – dobândirea de competențe antreprenoriale și manageriale necesare conducerii și inițierii unei afaceri în turism –, grupurile țintă au fost constituite din persoane începând de la nivelul minim de pregătire – liceul, cu statut social diferit, și anume:

manageri, angajați, șomeri, persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, fără să se facă nici un fel de discriminare.

Relevanța proiectului *Antreprenori în turism*, din punctul de vedere al axei prioritare 3 POSDRU, constă în creșterea capacității de adaptare a personalului angajat în unități turistice la noile condiții social-economice, în promovarea culturii antreprenoriale în domeniul turismului și în promovarea unei dezvoltări

Cadrele didactice ale Universității *Spiru Haret*, care predau în calitate de experți-lectori în cele trei zone geografice, prin experiența și cunoștințele de specialitate de care dispun, vor contribui la satisfacerea nevoilor grupului țintă prin:

- dezvoltarea competențelor conceptuale și practice ale persoanelor din grupul țintă, astfel încât acestea să poată, după absolvirea cursurilor, iniția afaceri în domeniul turismului

Tot în această perioadă, sunt prevăzute câte două workshop-uri intitulate *Aplicații practice pentru afaceri în turism*, unde persoanele din grupul țintă vor dobândi cunoștințe și abilități de întocmire a unui plan de afaceri, vor afla ce modalități concrete de finanțare există și cum pot accesa fonduri pentru propria afacere.

De asemenea, prin proiect, se vor derula întâlniri cu manageri, întreprinzători de succes din zonă și cercetători în domeniu, cu scopul realizării unui transfer de bune practici și de modele de succes.

Sustenabilitatea proiectului se bazează pe continuarea, valorizarea și abordarea integrată a rezultatelor proiectului prin:

- transferabilitatea rezultatelor, atât la nivel regional, cât și național, către Agenții de Dezvoltare Regională, Agenții Regionale de protecție a mediului, Camera de Comerț și Industrie, Asociații patronale etc.;
- realizarea studiului *Analiza-diagnostic a stadiului antreprenoriatului în turism*, în vederea elaborării unor strategii de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu și lung, acțiune ce va fi subcontractată prin licitație;
- elaborarea *Ghidului Antreprenori în turism – Noi soluții organizaționale*

Echipa de management a primit o primă vizită de monitorizare a OIR POSDRU Sud-Vest Oltenia, rezultatele acestei vizite fiind încurajatoare, în sensul că s-a constatat că atât echipa managerială, cât și cea de experți-lectori au lucrat eficient, respectând întocmai graficul de activități. Aceasta constituie pentru noi un stimulent, proiectul *Antreprenori în turism* fiind cel mai avansat, din punctul de vedere al implementării, dintre numeroasele proiecte câștigate anul acesta de alte facultăți ale Universității *Spiru Haret*.

Expoziția de proiecte ale studenților Facultății de Arhitectură

În cadrul Facultății de Arhitectură a Universității *Spiru Haret* s-a desfășurat un studiu privitor la formule de modernizare și reconversie a mai multor cinematografe construite în anii 1960-1970. Cu proiectele realizate de studenții din anii 4 și 5 ai facultății s-a organizat expoziția, găzduită de Sala Palatului din București. Vernisajul expoziției, care a avut loc luni, 11 octombrie 2010 s-a bucurat de participarea unor personalități remarcabile: Vasile Timiș, secretar de stat în Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, ing. Marin Cioacă, reprezentant al Ministerului Turismului și al Dezvoltării Durabile, prof.univ.dr.ing. Constantin Pivniceru, director general al Centrului

de Producție Cinematografică, vicepreședinte al Uniunii Cineaștilor Români, Marius Cristian Ionescu, director general Romfilm, prof.univ.dr. Constantin Vișan, prof.univ.dr. Ion Vasile-Niculae, alți reputați specialiști.

Pe lângă proiectele tematice au fost expuse și o serie de alte proiecte ale studenților, având ca subiect clădiri culturale – muzee, săli de spectacol, centre culturale. A fost expus și un proiect realizat de dr. arh. Dan Agent, ce urmează a fi inaugurat în cursul lunii noiembrie la Slatina pentru Teatrul Eugen Ionescu, primul din seria de modernizări ale unor cinematografe existente.

Consiliul Investitorilor Străini

– soluții anticriză

(Urmare din pag. 1)

În viziunea acestuia, investițiile străine directe trebuie să fie de minimum 25 de miliarde de euro în perioada 2011-2015.

Un loc central în strategia CIS îl ocupă absorbția fondurilor europene, care ar fi necesar să crească de la circa 1,5 miliarde euro (în perioada 2007 – iunie 2010) la un minimum de 10-13 miliarde de euro, între 2011-2015.

Reprezentanții CIS au dat asigurări că, pentru implementarea acestui program de măsuri anticriză, vor pune la dispoziția autorităților atât expertiza acestora, cât și resursele de care dispun, precizându-se că bugetul de investiții al celor 15 companii membre în board-ul Consiliului Investitorilor Străini, pentru următorii cinci ani, este de zece miliarde de euro.

Pentru a defini efectele implementării acestor 12 măsuri prioritare, au fost realizate modelări economice, care au fost selectate, în funcție de interdependența dintre ele, impactul fiind o creștere economică de 12 la sută în următorii cinci ani.

Mesajul programului propus de investitori străini este expresia unei îngrijorări a acestora care își văd afacerile din România amenințate. Și dacă ne gândim la faptul că toate companiile din cadrul Consiliului Investitorilor Străini produc 30% din PIB-ul României, cu mai puțin de 5 la sută din totalul angajaților, avem imaginea gravității crizei manageriale din sectorul public, dar și din sectorul privat românesc.

În același timp, el reprezintă și o provocare pentru a se evita al treilea an de contracție economică, sporind încrederea investitorilor străini în mediul românesc de afaceri. De fapt, acest program anticriză constituie o adevărată provocare pentru lumea academică și intelectuală autohtonă, pentru a contribui la găsirea soluțiilor adecvate, eficiente de ieșire din

marasmul economic în care România se afundă de câțiva ani buni. Deocamdată, oferta din partea acestei zone a creativității societății românești nu este deloc vizibilă. Ar fi interesant de văzut cum sunt percepute incitanta inițiativă a oamenilor de

afaceri străini, încrederea lor în potențialul României de a relansa economia, și în ce măsură vor determina o angajare directă în această competiție, până la urmă, a creativității, a unui management românesc performant.

Obiective prioritare propuse de Consiliul Investitorilor Străini:

Acțiune	Impact estimat
Introducerea unui Registru transparent de Creanțe asupra bugetului de stat, cu o scadență atribuită fiecărei creanțe	Împrumuturi de 500 milioane euro due la o creștere a PIB cu 0,9% și a veniturilor la buget cu 0,7%
Începerea Programului Prima Casă 3. Garanția de stat ar putea acoperi numai 50% din credit	Împrumuturi de 1,4 miliarde de euro generează o creștere a PIB cu 0,6% și 12.000 noi angajați
Crearea unui Consiliu de Dezvoltare Economică pentru a ajuta la definirea strategiei pe termen lung a economiei românești	Măsură care facilitează implementarea altor acțiuni
Crearea de facilități de creditare subvenționată pentru IMM-uri	Un fond de 250 milioane euro înseamnă o creștere a PIB cu 0,5% și 9.000 noi angajați
Dezvoltarea piețelor de capital prin listarea locală și internațională a Fondului Proprietatea și prin privatizarea companiilor de stat	Fonduri străne din vânzarea acțiunilor majoritare și minoritare în companii de stat în valoare de două miliarde de euro
Externalizarea (sau centralizarea într-o singură entitate cu experiență ridicată) managementului procesului de accesare a fondurilor UE	Fonduri structurale de 400 milioane euro pe an generează o creștere a PIB cu 3,6% și 75.000 noi locuri de muncă pe termen mediu
Prezentarea unei candidaturi comune (cu Bulgaria/Ungaria) pentru organizarea Campionatului European de Fotbal 2020	Investiții publice în infrastructură vor sprijini cererea internă în măsura în care vor fi implicate resursele locale
Promovarea modelelor de cofinanțare în infrastructură	Investiții în infrastructură de un miliard de euro generează creșterea PIB cu 1%
Accelerarea investițiilor în infrastructura aferentă agriculturii (și prin fonduri UE)	Fonduri UE de 150 milioane euro pe an, generând reducerea deficitului comercial și a inflației
Concentrarea controalelor fiscale asupra firmelor cu un risc ridicat de evaziune fiscală. Îmbunătățirea colectării taxelor	Diminuarea evaziunii fiscale va elibera resurse suplimentare de 460 milioane euro pe an pentru investiții, generând o creștere a PIB cu 2,2%
Ajustarea legislației muncii pentru a o face mai flexibilă și adaptabilă la schimbările din mediul economic	Scăderea ratei șomajului cu 1%. Crearea a 84.000 de noi locuri de muncă pe termen scurt
Reformarea administrației publice prin folosirea de indicatori de eficiență clar definiți	Îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor publice

Carte universitară la Editura Fundației România de Măine

Sisteme

de producții animaliere

Redobândirea unei identități conștiente de sens și valoare în planul existenței prin:

Teatrul terapeutic

„Teatrul terapeutic” este o lucrare ce pune în lumină unul dintre rosturile teatrului mai puțin abordate, cunoscute, și anume terapia prin teatru – o formă de psihoterapie. De aici și ineditul registrului tematic și interesul pe care îl prezintă. Din capul locului, autorul, lector univ. dr. George V. Grigore, de la Facultatea de Arte, conturează concis, pe de o parte, *Obiectivele generale* iar, pe de altă parte, *Obiectivele specifice* ale cursului, coordonatele fundamentale pe care este structurată lucrarea. Autorul sustine, în mod logic, că orice tip de spectacol implică o participare a spectatorului. Spectatorul poate să se apropie afectiv, până la identificare, fie cu anumite personaje din spectacol, fie cu anumite momente de pe parcursul timpului scenic. Spectacolul, în desfășurarea sa, aduce la lumină o serie complexă de procese psihice, experiențe psihologice, situații limită. În scenă sunt aduse năzuințe, satisfacții sau insatisfacții, pe care imaginația spectatorului le poate considera sau simți ca fiind personale.

Teatrul terapeutic se adresează persoanelor cu probleme de sănătate psihică sau fizică și celor cu probleme de adaptare socială. Scopul acestui tip de teatru este acela de a trata maladii sau deformări, prin tehnici proprii fiecărui tip de afecțiune. Prizonierii care suportă greu reclusiunea sunt și ei posibili beneficiari ai teatrului terapeutic.

Teatrul terapeutic propune activarea creativității, conștientizarea noțiunilor de armonie în natură și societate, exersarea redobândirii unei identități conștiente de sens și valoare în planul existenței.

Cele nouă capitole ale acestui curs – *Psihoterapia – Terapie prin teatru; Terapii spirituale – Artele; Terapie prin arte combinate; Teatrul și Psihodrama; Psihodrama și românul Jacob Levi Moreno; Jocul și rolul său în tratarea persoanelor cu probleme de sănătate psihică, fizică sau de adaptare socială; Terapie familială structurală – Familia, ca teatru; Terapie ocupațională; Terapie experiențială – Tehnici și modalități de lucru; Psihoterapie comportamentală. Tehnici principale – demonstrează complexitatea temei abordate, caracterul ei specios, diversitatea tehnicilor în psihoterapie, ajutând cititorii, în primul rând studenții, să înțeleagă de ce psihoterapia este un domeniu interdisciplinar, aflat la granița dintre practică și teorie, dintre medicină și psihologie.*

În primul capitol sunt prezentate psihoterapiile principale, considerate a fi clasice, definindu-se psihoterapia ca o metodă de tratament, fiind o intervenție psihologică asupra bolnavului, ce utilizează metodologii specifice.

Autorul distinge mai multe orientări, în funcție de felul abordării:

• *Activ-Directivă* – tehnici de relaxare; sugestie și hipnoză; abordarea cognitiv-comportamentală; abordarea umanist-existențială-experiențială; psihoterapia Adleriană.

În cadrul acestor orientări există peste 200 de școli de psihoterapie și peste 600 de tehnici de intervenție, fiecare cu particularitățile tehnico-procedurale specifice.

• *Holistice*, cu orientări către: subiect, ca activitate complexă și irepetabilă, trăitor într-un univers infinit, dar aflat actualmente într-un ambient microsocial cu o specificitate unică; dezvoltarea conflictelor intrapsihice și reducerea lor, în scopul asigurării unei stări de echilibru psihic.

Din această categorie fac parte abordările dinamice (Freud, Jung), abordarea nondirectivă (Carl Rogers), abordarea atractivă, care dezvoltă tehnici verbale de stimulare a dezvoltării de sine, generate de sentimente și atitudini negative de vinovăție, frustrare, ură, revoltă.

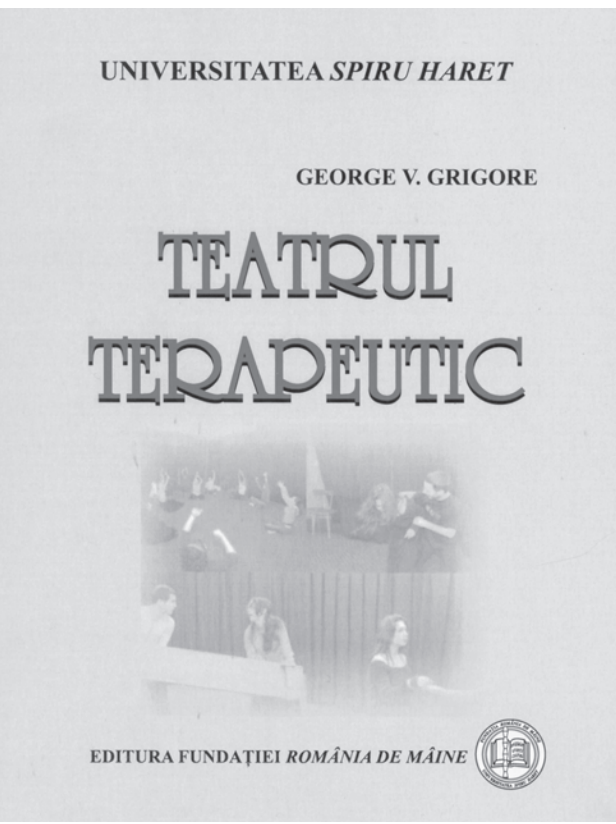
Autorul precizează că pentru unele școli pot fi distinsse câteva etape comune din cadrul procesului terapeutic, evocând cele mai importante tipuri de psihoterapii, dintre cele 400 câte există, pentru cei mai mulți oameni, specialiști sau nu; esențial este să se cunoască nu atât care sunt acestea și prin ce se diferențiază unele de altele, ci în ce măsură terapia respectivă dă rezultate.

Din rațiuni în primul rând didactice, autorul a conceput și elaborat capitolul II, intitulat *Terapii spirituale – Artele*, într-o manieră foarte sistematică – *Istorie, Definiție, Ce înseamnă „Terapie prin artă”, Art-terapia* și în ce situații poate fi aplicată, de la tulburări schizoaffective, până la rezolvarea problemelor cotidiene, folosind simbolurile din artă pentru exprimarea ideilor.

În concepția autorului, *art-terapia* este o formă de psihoterapie expresivă, care utilizează creația artistică pentru a îmbunătăți starea emoțională, având aplicații în clinici, dar și în studiouri și *work-shops*, în psihoterapia desfășurată cu copii, adolescenți sau adulți. În lume există cursuri de pregătire extensivă pentru *art-terapeuți*, metode și standarde de evaluare a activității acestora.

Efortul de a reda cât mai sistematic aspectele *art-terapii* este constant în lucrare, fiind subliniate formele psihoterapii expresive, a celei rațional-emoționale, ale drama-terapii – acțiune, aplicare, modalități de lucru, rezultate obținute, prin folosirea desenului, picturii, modelajului, colajului, prin dans, muzică, joc de rol, prin jonglerie.

O bogăție de informații oferă cursul prin evocarea experiențelor acumulate de cercetători din alte țări, cum ar fi Jerzy Grotowski, director de teatru polonez, care a promovat teatrul experimental, urmărind, în special, integrarea spectatorului în spectacol, chiar la modul concret, prin așezarea lui în interiorul spațiului scenic. În acest fel, se realizează ceea ce înseamnă un rol interactiv, o participare directă. Și alți cercetători și regizori, cum ar fi Peter Brook, director de scenă britanic, au folosit teatrul în scopuri

Povestea vieții mele, în care sunt prezentate conceptele și tehnicile specifice psihodramei, sociometriei, ideile sale filosofice și principiile pe care își întemeiază marea om de știință teoriile, practice, singurul susținător al metodelor de grup. Încrederea sa în puterea vindecătoare a grupului se baza pe credința că, în principiu, iubirea omenească altruistă reprezintă o șansă infinită. Psihodrama, ca „laborator în care să învățăm să trăim”, ne ajută să descoperim frumusețea vieții abia acolo unde pentru psihanalisti taina ei se încheia: în vise!

În termeni concreți, autorul urmărește prezentarea edificatoare a psihodramei și a multiplelor domenii de aplicabilitate a ei – terapeutic, pedagogic, organizațional, în teatru, în bibliodramă, în care autocunoașterea se realizează prin punerea în joc a scenelor biblice. Metodele lui J. Moreno sunt larg răspândite și utilizate pe glob, acolo unde societățile aspiră spre democrație comportamentală, acesta lucrând cu grupuri vulnerabile social – adolescenți delinvenți, prizonieri de război, prostituate, persoane strămutate, dezvoltând o adevărată filosofie a spijinului, curajului, compasiunii.

Un spațiu aparte este rezervat în lucrare analizei comparative, punând față în față două modele teoretice, complet diferite, elaborate de Freud și Moreno – *psihanaliza*, care dezvoltă o concepție ce are la bază omul ca ființă biologică, organică, în timp ce *psihodrama* își are originea în filosofia existențială, umanistă. Cursul universitar *Teatrul terapeutic* abordează exhaustiv problematica jocului și rolului său în tratarea persoanelor cu probleme de sănătate psihică, fizică sau de adaptare socială, terapia experiențială, psihoterapia comportamentală, tehnicile și modalitățile de lucru specifice fiecăreia.

O bogată *Bibliografie selectivă* oferă studenților, ca și altor cititori interesați, posibilitatea de a aprofunda cunoștințele, de a le întregi, pătrunzând în această lume fascinantă a teatrului terapeutic.

terapeutice, de vindecare a psihicului uman, ca modalitate de autocunoaștere. Experiențele lor teatrale, cu copii sau surdomuși au urmărit nu numai ajutorarea acestora, dar și o modalitate de a descoperi noi valențe și adevăruri teatrale, noi forme de practicare a acestor arte.

În capitolul cu tema *Psihodrama și românul Jacob Levi Moreno*, creatorul *psihodramei* – cea mai reprezentativă formă a psihoterapii de grup, sunt redată pagini din tumultuoasă sa activitate, crâmpoșele relevante din filosofia sa de viață. Metoda *psihodramei* este astăzi, după 100 de ani, una dintre cele mai utilizate și respectate școli de psihoterapie, existând numeroase centre de formare în *psihodramă* pe toate continentele și în toate țărilor, inclusiv în România, unde au fost traduse valoroase volume din opera lui Moreno – *Scrieri fundamentale*, *Despre psihodramă, metoda de grup și a spontaneității*, precum și

Structurat pe o problemă matematică ce se circumscrie cerințelor impuse de Programa analitică a Facultății de Medicină Veterinară a Universității *Spiru Haret*, cursul universitar *Sisteme de producții animaliere*, de Monica Părvu este concentrat pe datele și reperele de informații fundamentale necesare în procesul de formare a viitorului medic veterinar, completând, în chip armonios, bagajul de cunoștințe din domeniul zootehnic.

În *Introducere* se precizează că situația resurselor genetice (rase de animale) depinde de o serie de factori, ce se află într-o complexă interrelație. Printre acești factori se numără sistemele de producții animaliere (factor principal, având rolul de a utiliza direct resursele genetice), cererea consumatorilor, posibilitățile și restricțiile ecologice, sociologice, economice și istorice.

În România se disting trei sisteme de producții animaliere (sistemul tradițional sau extensiv, semiintensiv și intensiv), în care se gestionează în mod diferit resursele genetice și furajere, iar nivelul productiv este variabil. Importanța produselor pe piața economică reflectă importanța sistemelor de producții și a resurselor genetice. În concepția autoarei, diversitatea genetică a raselor indigene din România se presupune că a fost foarte mare, pentru că nișele ecologice sunt foarte variate. Inventarul animalelor și păsărilor domestice din România, cu importanță economică, include 79 rase, din care 26 active, 19 în pericol și 34 dispărute. Multe rase locale sunt izolate reproductiv și au o structură insulară, cu numeroase varietăți, unele chiar neînregistrate.

Pentru sistemele de producții tradiționale, sunt adaptate rasele locale de ovine,

caprine, bualine, precum și rase de cabaline nou formate. Rasele recent introduse, având grad ridicat de ameliorare, își manifestă potențialul productiv în sistemul intensiv de creștere. Rigoarea științifică cu care este elaborată lucrarea este fericit asociată cu valoarea didactică, fiecare din cele șapte capitole fiind prefătat de un inspirat *Rezumat* care ajută studenții să se familiarizeze cu problematica abordată. În același scop didactic, sunt formulate *Întrebări recapitulative*, care pun cititorii în situația de a verifica cunoștințele, de a și le completa.

Foarte bine sistematizat, cursul proiectează, indiferent de temă, coordonate sinonime, cum sunt originea și modul de formare, răspândirea

caracterelor morfologice, caracterelor productive, caracterelor de reproducție, perspective de creștere. Prezentând care este situația sistemelor de producții animaliere, cu caracteristicile lor evidente, autoarea face o incursiune și în arealul european al raselor respective, ceea ce oferă o excelentă bază de comparație, un plus de informații.

Acest curs universitar este bogat ilustrat, imaginile prezentând, în special, rasele reprezentative ale fiecărei specii și beneficiază de o *Bibliografie* cu titluri de autori români și străini, îndemnând pe studenți să o consulte pentru de temă, coordonate sinonime, cum sunt originea și modul de formare, răspândirea

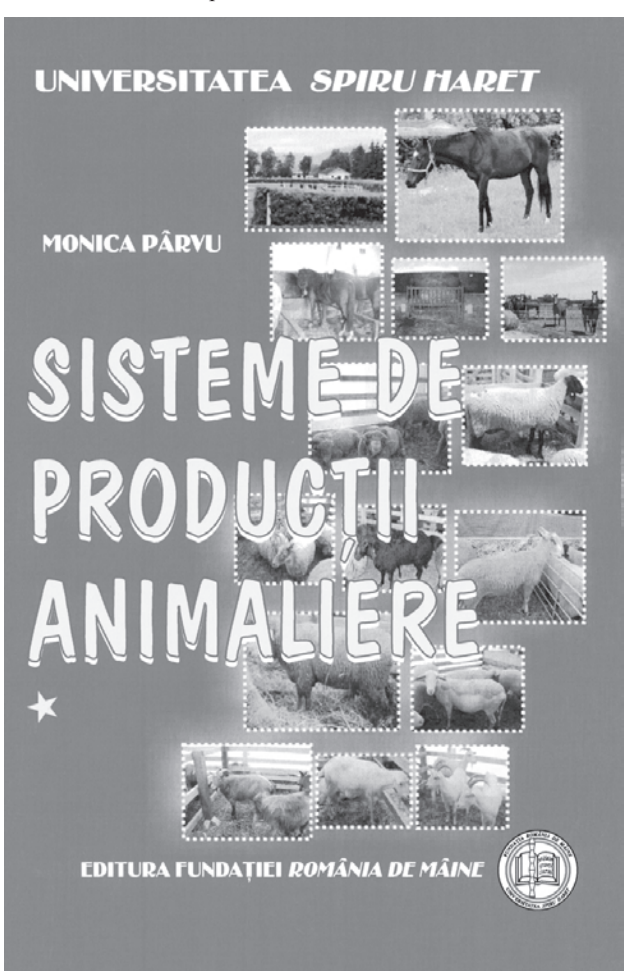
caracterelor morfologice, caracterelor productive, caracterelor de reproducție, perspective de creștere. Prezentând care este situația sistemelor de producții animaliere, cu caracteristicile lor evidente, autoarea face o incursiune și în arealul european al raselor respective, ceea ce oferă o excelentă bază de comparație, un plus de informații. Acest curs universitar este bogat ilustrat, imaginile prezentând, în special, rasele reprezentative ale fiecărei specii și beneficiază de o *Bibliografie* cu titluri de autori români și străini, îndemnând pe studenți să o consulte pentru de temă, coordonate sinonime, cum sunt originea și modul de formare, răspândirea

caracterelor morfologice, caracterelor productive, caracterelor de reproducție, perspective de creștere. Prezentând care este situația sistemelor de producții animaliere, cu caracteristicile lor evidente, autoarea face o incursiune și în arealul european al raselor respective, ceea ce oferă o excelentă bază de comparație, un plus de informații.

caracterelor morfologice, caracterelor productive, caracterelor de reproducție, perspective de creștere. Prezentând care este situația sistemelor de producții animaliere, cu caracteristicile lor evidente, autoarea face o incursiune și în arealul european al raselor respective, ceea ce oferă o excelentă bază de comparație, un plus de informații. Acest curs universitar este bogat ilustrat, imaginile prezentând, în special, rasele reprezentative ale fiecărei specii și beneficiază de o *Bibliografie* cu titluri de autori români și străini, îndemnând pe studenți să o consulte pentru de temă, coordonate sinonime, cum sunt originea și modul de formare, răspândirea

caracterelor morfologice, caracterelor productive, caracterelor de reproducție, perspective de creștere. Prezentând care este situația sistemelor de producții animaliere, cu caracteristicile lor evidente, autoarea face o incursiune și în arealul european al raselor respective, ceea ce oferă o excelentă bază de comparație, un plus de informații.

caracterelor morfologice, caracterelor productive, caracterelor de reproducție, perspective de creștere. Prezentând care este situația sistemelor de producții animaliere, cu caracteristicile lor evidente, autoarea face o incursiune și în arealul european al raselor respective, ceea ce oferă o excelentă bază de comparație, un plus de informații.

Istории despre arhitectura istoriei

Studii

Acest volum face parte dintr-un ciclu numit generic *Istории despre arhitectura istoriei*, care cuprinde studii, cercetări monografice, articole și eseuri despre arhitectura veche și evoluția ei în contextul bizantinobalcanic – dezvoltă autorul Sorin Minghiat, în *Prefața* lucrării.

De fapt, este o carte despre arhitectura veche, pe care, cei pasionați, o pot readuce în contemporaneitate, pentru că, până la urmă, istoria este un ansamblu de teorii coerente despre trecut, în timp ce arhitectura reprezintă un gest al prezentului. Ea este o carte care se adresează în egală măsură specialiștilor – istorici, arhitecți și arheologi, dar mai ales studenților preocupăți de domeniul conservării patrimoniului, restaurării și punerii în valoare a arhitecturii istoriei – mai precizează autorul.

Un studiu cu totul aparte, astăzi, pentru istoria arhitecturii, îl reprezintă cel ce privește reluarea unor probleme teoretice asupra bisericii mănăstirii *Cozia* – dacă a avut clopotniță. Peste parfumul dezbaterii științifice istorice, duse de aproape un secol, se aduc noi și interesante argumente de arhitectură, structură și plastică arhitecturală, aspecte care, poate, cândva, în momentul în care se vor putea face noi cercetări asupra monumentului, arhetip pentru Țara Românească, *Biserica Mănăstirii Cozia* și istoria arhitecturii vor fi altfel privite.

De altfel, din capitolul I, intitulat *Despre volumetria originară a Bisericii Mănăstirii Cozia*, rezultă că acest lăcaș de cult a făcut obiectul, de-a lungul timpului, unor numeroase studii și controverse științifice, mai cu seamă după restaurarea de la începutul secolului XX, când, în timpul lucrărilor, s-a descoperit în pod, deasupra pronaosului, urma unui presupus turn clopotniță. Specialiști în domeniu, români și străini, au ajuns la concluzia, cu privire la originea bisericii, că este fie produsul unei școli locale de arhitectură, fie că este un import sârbesc, ce reproduce un anumit model morav – un compromis științific ce o plasează în egală măsură într-o grupă stilistică moravo-olteană, dar se agreează și ideea unei originalități care o despart, întrucâtva, de „suratele ei” de pe Valea Moravei.

În legătură cu aceste concluzii, autorul acestui volum face câteva observații, aduce argumente noi, punând, grafic, față în față, reperele istorice din aria *Școli de arhitectură moravo-olteană*.

Pe cât de necesar, pe atât de convingător este paragraful care

conturează stadiul actual al ipotezelor privind imaginea inițială a *Coziei*, unele teorii susținând că nu există o transpunere identică a unui prototip morav, ci, mai degrabă, o inspirată creație originală, rezultat al modelărilor proporțiilor, care au redat monumentului o expresie echilibrată, un caracter sobru și liniștit. În schimb, altele încearcă să demonstreze sărăcia ornamentală a fațadei de vest și se întreabă dacă nu cumva bolta pronaosului, cornișa, frontonul și fereastra de pe această fațadă nu sunt cumva rezultatul unor

refaceri ulterioare și, în consecință, biserică nu ar fi avut peste pronaos un nivel superior dispărut de-a lungul timpului.

Este foarte important faptul că autorul acestui volum prezintă atât argumentele care sunt invocate împotriva existenței nivelului superior al pronaosului, cât și pe cele care sunt în favoarea existenței acestuia, urmărindu-se punerea în evidență a unor informații, printr-un alt tip de abordare, ceea ce poate genera o imagine mai plauzibilă a înfățișării inițiale a acestui edificiu.

Cu certitudine, cercetarea în continuare a umelor presupusului nivel superior al *Coziei* va pune în lumină noi lămuriri asupra acesteia.

În capitolul *O biserică boierească la Săcuțeni*, județul Dâmbovița, autorul remarcă, într-un studiu premergător realizării proiectului de restaurare, că este vorba despre un monument de arhitectură medievală românească, datând de la jumătatea secolului al XVIII-lea, având o valoare deosebită, datorită vechimii sale (1655), apartenenței sale tipologice, la o serie foarte restrânsă de monumente, dar și grație picturii originare în frescă datată 1667.

Pornind de la starea actuală a bisericii, proiectul de restaurare

și evoluției, analizează exhaustiv tipul ei structural, părțile distruse sau dispărute și posibilitatea de refacere, cristalizând conceptul de restaurare cel mai potrivit în viziunea autorului.

În volum sunt prezente și *Considerații privind bisericile de plan drept cu clopotniță pe pronaos, din Muntenia, în secolul al XVII-lea*, autorul realizând grafic o sinteză a acestora cu date comparative.

Lucrarea cuprinde și un *studiu-pilot* al modalităților de evaluare tehnico-economică pentru accesarea de fonduri pentru monumente istorice, deosebit de util proiectanților din domeniu, prezentând *Programul regional pentru patrimoniul cultural și natural din Sud-Estul Europei*, care se confruntă cu o multitudine de probleme, cea mai dificilă fiind accesarea fondurilor necesare protecției, conservării, reabilitării și valorificării acestuia. Beneficiarii acestui program sunt Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Muntenegru, România, Serbia, Fosta Republică Iugoslavă Macedonia și Kosovo.

Pentru cunoașterea prevederilor acestui program au fost editate cataloage de prezentare atât pe suport de hârtie, cât și pe suport digital, a fost organizată o expoziție fotografică: *Reabilitarea patrimoniului nostru comun*, expusă pe site-ul Consiliului Europei, precum și o *Aplicație interactivă – Actul de la Ljubljana: Finanțarea Reabilitării Patrimoniului în Sud-Estul Europei*. În cadrul „Zilelor europene ale patrimoniului”, s-a lansat un *Proiect al plăcuțelor*, care au fost montate pe fiecare obiectiv.

Participarea României în cadrul acestui program a condus la obținerea unor rezultate de-a dreptul spectaculoase: *Lista de Intervenții Prioritare* (18 obiective); *Evaluări tehnice preliminare pentru cele 18 obiective*; *Lista de Intervenții Prioritare actualizată* – 13 obiective, fiind comasate o serie de obiective; *Evaluări tehnice preliminare* la cele 13 obiective.

Fiecare capitol conține un bogat aparat științific, didactic, *Abrevieri, Periodice, Bibliografie, Documente cartografice, Semne, Note*, ce oferă șansa cititorilor să aprofundeze documentarea, să-și lărgască orizontul de cunoștințe, să afle ipotezele cele mai controversate ale temelor abordate în acest volum, atât de atractiv ilustrat, atât de riguros elaborat.

Grupaj realizat de: Adela DEAC

Tendințe în învățământul mondial

(Urmare din pag.1)

Această tendință presupune o modificare a lecției tradiționale de 45 de minute. Pe lângă aparatul și acces la Internet, este nevoie de tutori sau profesori virtuali, dar și de resurse de învățare avansată în ritm propriu.

5. Jocuri

Un studiu recent realizat de organizațiile americane Pew Internet și Life Project pentru Horizon Report a descoperit că jocurile în rețea sau online sunt o parte importantă în viața tinerilor și că oferă o oportunitate de interacțiune socială sporită și de angajament civic. Succesul incredibil al programelor, care se concentrează pe participarea activă, interacțiune și stimulente, sugerează că metodele educaționale folosite nu mai sunt de actualitate și că jocurile educative ar putea atrage interesul și atenția elevilor într-un mod mai eficient.

6. Învățarea personalizată

Sistemele educative vor folosi, în curând, tehnologia pentru a înțelege mai bine nivelul de cunoștințe a unui elev, dar și pentru a se putea adapta corespunzător atât lacunelor de învățare, cât și diverselor stiluri de învățare. Astfel, în loc de predarea la nivel mediu, accesibilă tuturor elevilor dintr-o clasă, se vor adapta conținutul și prezentarea informațiilor pe baza nevoilor individuale ale elevilor, atât ale celor slabi, cât și ale celor foarte buni.

7. Redefinirea spațiilor de învățare

Clasa cu 15 bănci aranjate pe trei rânduri ar putea deveni, în curând, doar o amintire, pentru că școlile din toată lumea își regândesc mediul de învățare, pentru a favoriza colaborarea, disciplina și implicarea studenților. Utilizarea luminilor potrivite, a culorilor, a meselor circulare și a spațiilor individuale pentru elevi și profesori într-o sală de curs este din ce în ce mai frecventă.

8. Schimb de conținut educativ între profesori

Profesorii au început să formeze rețele în care identifică și creează resurse de învățare pe care le consideră eficiente în clasă. Profesorii pot edita, adăuga sau personaliza anumite materiale, în așa fel încât elevii să primească informații care corespund stilului și ritmului de predare a cursului. Aceste resurse completează în multe cazuri manualul oficial și, în anii următori, este posibil chiar să îl înlocuiască.

9. Portofoliu de evaluare

Colectarea de către studenți a unor informații utile în procesul educațional va ajuta profesorii să rezolve mai bine lacunele de învățare și să personalizeze conținutul metodelor pedagogice folosite. În plus, evaluarea constă, mai nou, în teste frecvente care măsoară nivelul cunoștințelor în defavoarea examenelor anuale sau mai rare, cu presiune foarte mare. Elevii au acum la dispoziție resurse pentru a-și aduna lucrările într-un portofoliu online: fiecare nouată de pe Twitter, de pe blog sau din alte conturi va apărea în portofoliul personal, care poate fi atât autoevaluat, cât și notat de profesor.

10. Profesori-mentori

Rolul profesorului în clasă se va transforma de la cel care deține cunoștințele la un manager, care ghidează elevii în procesul individualizat de învățare, care identifică resursele relevante, creează colaborări și oferă sprijin atât în timpul cursului formal, cât și în afara celor 45 de minute. Succesul sau eșecul acestor proiecte depinde însă foarte mult de factorul uman și de dorința unui profesor de a păși într-un teritoriu neexplorat.

Profesorii noștri

Andrei Păunescu: Scriitori și politică în România – secolul XX

Sunt puțini cei care știu că Andrei Păunescu e autorul imnului adolescenților, dar pentru că „noi suntem în toate astea punctul pe I”, nu putem să nu observăm că, de data aceasta, autorul „pune punctul” pe un subiect aparent uitat și abandonat de literatura de specialitate. Apariția unui studiu, ce are ca temă principală politica națională în literatură, este salutară în contextul extrem de sărăcăcioasei bibliografii autohtone referitoare la implicarea politică a scriitorilor. Pornind de la aceste considerente, autorul analizează, pas cu pas, și mecanism cu mecanism, procesele și formele prin care s-au remarcat în istorie relațiile scriitorilor cu politica și care a fost impactul acestor relații asupra evoluției ulterioare a politicii naționale. Investigația traseelor sinuoase ale scriitorilor în politică, ne prezintă un demers analitic organizat, aproape singular, dar provocator atât pentru spațiul academic românesc, cât și pentru cititorul nespecializat. Cartea *Scriitori și politică în România-secolul XX*, apărută în 2008, la Editura *Senne*, are menirea de a reliefa câteva teme deosebit de actuale. Efectuând o incursiune în trecutul istoriei românilor, autorul urmărește legătura dintre scriitori și politică în câteva perioade importante: 1901-1918, 1919-1944 și după 1945.

Lucrarea se declară, încă din *Argument*, împotriva interpretărilor diletante, care știrbesc din identitatea poporului român, și își propune, deloc neambițios, să recupereze din deficitul de literatură, fiind remarcabilă intenția autorului de a reuni perspective noi, abordări conceptuale riguroase și concluzii personale, original formulate. Cartea *Scriitori și politică în România* își reclamă astfel statutul de produs autonom și original. Deși este un demers științific atent scris, fiind teza de doctorat a autorului, cartea se salvează de la pericolul care paște, uneori, specia cărților științifice, acela de a fi fatalmente plictisitoare și lipsite de orice urmă de emoție sau pasiune. Îmbinarea dintre literar și științific e făcută cu atenție, iar colțurile tăieturilor nu se văd. Lucrarea prezintă

analize teoretice ale unui spațiu prea puțin cercetat, dar din ce în ce mai atrăgător pentru validarea conceptelor sau explicarea evenimentelor politice cu o semnificație aparte pentru destinul și evoluția poporului român. Comentariile autorului sunt ironice, dar asta le face cu atât mai puternice. În spatele ironiei și detașării științifice se simte o tristețe pentru uitarea ce se așterne an de an peste viața și opera marilor scriitori români și pentru ignoranța poporului român cu

Dacă, în primul capitol, autorul operează mai ales cu noțiuni exacte, definind mai întâi latura politică a temei, fără a neglija însă trimiterile la exemple, celelalte trei capitole urmăresc, printr-o abordare complexă și prin analize atente, aplicabilitatea unor modele teoretice la situații specifice de politică, istorie și literatură română. Din punctul de vedere al conținutului, remarcăm pătrunderea, în ultimele capitole, pe un teren sensibil, acela al perioadei comuniste, și, mai ales, al relației scriitorului cu politica după 1948 până în 1989.

La baza demersului științific nu se află criteriul cronologic, ci problematica politică și națională, la care s-au raportat scriitorii. Astfel, autorul consideră că: „politica românească (în special cea internă) a fost un traseu discontinuu, un drum al fracturilor, al curbelor de sacrificiu, suportate de majoritatea populației (...). Mereu s-a luat

privire la istorie și politică. Lipsa clișeeilor e datorată capacității autorului de a transforma notele istorice în literatură.

Sub aspectul structurii, cartea este deschisă de un scurt *Argument*, care punctează condițiile apariției lucrării și specificul aparte al demersului științific inițiat, urmat de patru capitole:

- Istoriografia problemei*
- Perioada 1901-1918-Unitatea națională și modernizarea țării*
- Perioada 1919-1944-De la România Mare la România Mică*
- Perioada de după 1945-Rezistența la tăvălugul istoriei.*

generațiilor următoare, de a fi citiți fără a fi citiți, de a fi idealizați fără a fi înțeleși, de a fi puși în iocane fără a se șterge praful obișnuinței de pe copertile operelor lor, de a fi interpretați nu prin contact nemijlocit cu opera, ci numai cu rezumatele sau comentariile deja digerate ale unor mai mult sau mai puțin onești evaluatori.” (pagina 32). Rezumatul este cu atât mai evident și mai periculos cu cât generația tânără are parte de o cultură predigerată oferită de mass-media, iar cei pe care televiziunea îi promovează, ca modele, adesea „murdăresc pentru că nu pot fi ei curați, desfințează pentru că nu pot ei crea, minimalizează pentru că nu pot ei crește, confuzionează pentru că nu se pot ei limpezi, preiau atitudini preconceptuate pentru că nu pot ei genera interpretări proprii.” (pagina 32)

Nu putem trece cu vederea nici revolta autorului împotriva trădării naționale: „atitudinea trădării propriului neam, pur și simplu, nu este tolerabilă, pentru că arta are nu numai libertăți extreme, ci și spații interzise, care, odată încălecate, pătează ireversibil imaginea creatorului. Literatura nu este opera de recirculare a mesajului în conștiința autorului, ci este opera unui circuit cu măcar doi participanți la traficul ideatic, autorul și cititorul.” (pagina 142)

Bazăt pe o bogată bibliografie, cartea aduce în lumină, pe lângă numeroasele fragmente din realitatea politică românească, și operele mai puțin cunoscute ale marilor autori români: Titu Maiorescu, Mihai Eminescu, Nicolae Iorga, I.L. Caragiale, Tudor Arghezi, N.D.Coceu, Eugen Lovinescu, Garabet Ibrăileanu, Mihai D. Ralea, Mihail Sadoveanu, Ion Vinea, Liviu Rebreanu, Vladimir Streinu, Șerban Cioculescu, George Călinescu, Lucian Blaga, Adrian Păunescu, Nicolae Bălcescu ș.a.

Scriitori și politică în România – secolul XX este o carte care, cu siguranță, poate deveni un punct de plecare pentru cercetări viitoare.

MBM, anul III,
Facultatea de Jurnalism,
Comunicare și Relații
Publice

ANTICRONICĂ la AVATAR, regia: James Cameron

Proiectul Pandora

Nu vroiam să scriu vreodată despre un lucru ce mi se pare o mare prostie. Chiar nu își are locul aici, dar poate conving pe câțiva dintre „fanii avatoriști” că filmul lor drag este cel mai prost (după părerea mea, evident) al secolului XXI. Știu de-abia aștept să fiu criticat de cei cu „gusturile nu se discută” sau aceia care au „simțit efectele nisipului în gură” la cinema.

Sunt foarte contrariat de succesul acestui film și, de aceea, voi încerca să adaug câteva argumente care denotă, zic eu, slăbiciunea acestuia. În primul rând, creaturile alea, cu urechi ca elefanțelul Dumbo, mi se par foarte puerile. Nu de mult s-a terminat nebunia cu Dosarele X și omuleții verzi, că începem nebunia cu omuleții albaștri; de fapt, sunt niște marțieni albaștri (câtă imaginație îți trebuie să desenezi pe hârtie un așa omuleț?) nițel mai inteligent ca „frații” noștri de pe Marte. Nu lipsa de imaginație e problema, pentru că fanii înfocați îmi vor spune că „domnule, de ce nu te-ai gândit tu să-i desenezi?” În al doilea rând, efectele lung-metrajului nu mi se par ieșite din comun. Suntem în 2010, e normal să avem parte de o tehnologie cu care să creăm asemenea „capodopere”. Teoretic, filme ca acestea ar trebui să fie destul de comune în 2010. Al treilea punct de vedere: denumirea acelei planete nu are vreun nume pe măsura bugetului colosal, să o denumești *Pandora* mi se pare prea banal, nici măcar n-are legătură cu Pandora, prima femeie de pe Pământ în viziunea anticleilor greci, și celebra ei cutie... Oricum, după 10 minute din acest „senzațional” film, m-a luat somnu’: scenariu previzibil, tehnologie bună să îți intre nisipul în gură la IMAX, personaje gen „atacul marțienilor”. Filmul mi se pare a fi turnat în jungla amazoniană; da, peisaj, într-adevăr.

Ultimul aspect: regizorul sfidează gravitația și legile fizicii. A avut însășari incredibile pentru un film ce nu îți inspiră niciun sentiment

Dacă le recunoști, nu mai au efect!

Influențarea și manipularea

Mihai STANCIU, student anul III, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Influențarea apare atunci când acțiunile sau gândurile unei persoane sunt afectate de alte persoane cu bună știință. În viața de zi cu zi, acești doi termeni sunt foarte asemănători, completându-se unul pe celălalt. Influențarea și manipularea sunt folosite de cele mai multe ori în publicitate și în politică. Influențarea are mai mulți factori, unul dintre aceștia fiind manipularea, care este acțiunea de a determina o persoană să gândească și să acționeze conform dorințelor manipulatorului, lăsând impresia libertății de gândire. Formele de manipulare cel mai des întâlnite sunt: persuasiunea și dezinformarea.

Persuasiunea este modul prin care convingem pe cineva să facă ceva, să își schimbe o părere, să aleagă un lucru etc. Poți influența pe cineva foarte ușor dacă îi insuflă convingerile tale, făcându-l să creadă că, de fapt, sunt ideile lui. Principiile influențării se referă la reciprocitate, recunoaștere, dar și la metodele fizice de a convinge: mimica, gesticația sau tonul vocii (comunicare non-verbală).

Dezinformarea este modalitatea de a utiliza diverse mijloace în scopul influențării, discreditării, pentru a induce anumite convingeri și a determina anumite atitudini ale maselor. Aceasta cuprinde propaganda neagră, care utilizează materiale cu sursă ocultă sau fictivă și care își disimulează scopurile.

Un foarte bun exemplu de manipulare a fost o reclamă la televizor, prin care, o ciocolată, 100% românească, urma să își schimbe ambalajul, preluând steagul Americii; a fost o foarte bună strategie de marketing, prin care lumea era indignată de acest lucru; i a fost convinsă (inconștient) să cumpere acel produs înainte să i se schimbe ambalajul.

Ne intersectăm zi de zi cu aceste două acțiuni și este destul de greu să realizezi, de fapt, ce scopuri se află în spatele fiecărei informații auzite sau văzute la TV sau pe stradă.

Adina RAINHARD, studentă anul III, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

PREMIUL NOBEL – 2010 • PREMIUL NOBEL – 2010

Medicină: Robert Edwards – Un pionier al fertilizării in vitro
Britanicul Robert Edwards (n. 1935) a câștigat Premiul Nobel pentru Medicină 2010 pentru contribuția sa în domeniul tehnicilor de fertilizare in vitro. Cercetările lui Robert Edwards au dus în 1975 la nașterea primului copil conceput în vitro.

Fizică: Andre Geim și Konstantin Novoselov

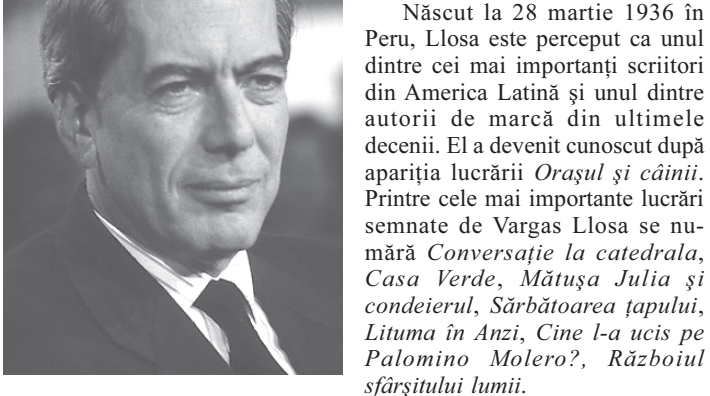
Laureații din acest an ai Premiului Nobel pentru Fizică sunt cercetătorii de origine rusă Andre Geim și Konstantin Novoselov,

Andre Geim (51 de ani) și Konstantin Novoselov (36 de ani) s-au născut în Rusia, unde și-au început cariera de fizicieni. Geim are cetățenie olandeză, iar Novoselov deține dubla cetățenie – britanică și rusă.

Literatură: Mario Vargas Llosa

Comitetul suedez a afirmat că peruanul Mario Vargas Llosa (74 de ani) a fost recompensat pentru „cartografierea structurilor puterii și pentru imaginile energice ale rezistenței, revoltei și înfrângerii individuale”.

Născut la 28 martie 1936 în Peru, Llosa este perceput ca unul dintre cei mai importanți scriitori din America Latină și unul dintre autorii de marcă din ultimele decenii. El a devenit cunoscut după apariția lucrării *Orasul și câinii*. Printre cele mai importante lucrări semnate de Vargas Llosa se numără *Conversație la catedrală*, *Casa Verde*, *Mătușa Julia* și *condeierul*, *Sărbătoarea țapului*, *Lituma în Anzi*, *Cine l-a ucis pe Palomino Molero?*, *Războiul sfârșitului lumii*.

Scriitorul peruan a ținut prelegeri și a predat la universități din America Latină, Statele Unite și Europa. El este și un remarcabil ziarist și eseist.

Chimie: Un american și doi japonezi: Richard F. Heck, Ei-ichi Negishi și Akira Suzuki.

Americanul Richard F. Heck și japonezii Ei-ichi Negishi și Akira Suzuki au fost recompensați cu Nobelul pentru Chimie pe 2010 pentru

studiile efectuate în domeniul sintezei organice, pentru „dezvoltarea unor noi modalități de conectare a atomilor de carbon și construirea de molecule complexe”.

Premiul Nobel pentru Pace: Disidentul chinez Liu Xiaobo

Laureatul Premiului Nobel pentru Pace pe 2010, anunțat vineri de Comitetul Nobel din Norvegia, disidentul chinez Liu Xiaobo, a fost recompensat „pentru lupta sa lungă și pasnică pentru respectarea drepturilor omului în China”.

Liu Xiaobo se află în prezent în detenție, fiind condamnat la 11 ani de închisoare pentru „subminarea puterii în stat”, întrucât este autorul unui manifest împotriva regimului chinez, intitulat „Carta 08” și semnat de sute de intelectuali și activiști chinezi, care cer drepturi și libertăți democratice în China.

Fost profesor de literatură, Liu Xiaobo este, de asemenea, o figură importantă a mișcării democratice din Piața Tiananmen (1989).

Economie: Doi americani și un britanic de origine cipriotă: Peter Diamond, Dale Mortensen și Christopher Pissarides

Americanii Peter Diamond (Massachusetts Institute of Technology) și Dale Mortensen (Northwestern University) și britanicul de origine cipriotă Christopher Pissarides (London School of Economics and

Political Science) au câștigat Premiul Nobel pentru Economie 2010. Cei trei au fost recompensați pentru „analizele piețelor cu rigidități”, pentru munca lor care explică „cum șomajul, locurile de muncă vacante și salariile sunt influențate de reglementări și politica”.

Simpozionul internațional

Brâncuși – Centenarul Păsării Măiestre

Un tulburător omagiu exprimat în cele mai relevante forme

Într-un București marcat de grave mișcări sociale, de proteste antiausteritate, de fel de fel de amenințări și frustrări care fac viața

tot mai amară, s-au găsit resursele necesare pentru a se aduce un cald omagiu marelui sculptor Constantin Brâncuși, acest geniu, mesager al spiritualității românești în lume.

Manifestarea culturală de înaltă ținută s-a desfășurat în ambianță specială a Sălii de Marmură a Cercului Militar Național, cu participarea unor reprezentanți ai Academiei Române, Fundației Naționale pentru Științe și Artă, Ligii Culturale, asociațiilor culturale ale românilor din diaspora.

După deschiderea lucrărilor de către domnul Cristian Constantin Poteraș, primarul Sectorului 6 al Municipiului București, au fost transmise vibrante mesaje din partea Ministrului Apărării, Gabriel Oprea, a Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, de către ministrul secretar de stat Ioan Timiș, a directorului general al UNESCO, doamna Irina Bokova, mesaj rostit de către prof.dr. Dumitru Preda.

Dacă prima parte a Seminarului Internațional a fost dedicată prezentării mesajelor și saluturilor, partea a doua a vizat susținerea comunicărilor științifice. Academicianul Eugen Simion a evocat copleșitoarea personalitate a marelui artist, mărturisind că a avut șansa să vadă una dintre marile expoziții retrospective Brâncuși, venisată, în urmă cu câțiva ani, la Paris, cu opere aduse din muzee celebre ale lumii. A citit pe fețele vizitatorilor, fermecați de arta brâncușiană, uimirea, dar și bucuria de a se

întâlni cu arta marelui sculptor, recunoscând că, în fond, este vorba de o veritabilă victorie a spiritualității românești.

A încântat participanții, a p o i, academicianul S e r g e Fauchereau (Franța), fost Comisar pentru Artă în Uniunea Europeană, care a prezentat o conferință cu tema *Măiastra și Domnișoara P o g a n y*: scânteieri de gând, treceri subtile de la o temă la alta, într-o logică impecabilă și o expresie absolut cuceritoare.

Destinul artistic al uneia dintre cele mai cunoscute sculpturi, prin care Brâncuși a impus în lume nu doar transfigurarea plastică, metamorfoza unică a unui străvechi mit traco – geto – dacic – românesc, ci și vocabula

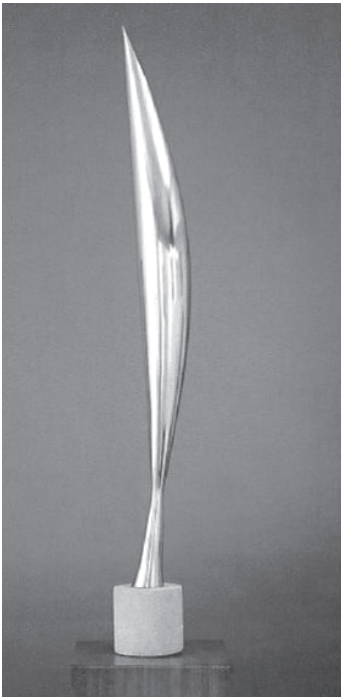
de gândească și să acționeze conform dorințelor manipulatorului, lăsând impresia libertății de gândire. Formele de manipulare cel mai des întâlnite sunt: persuasiunea și dezinformarea.

Dezbateri și intervenții interesante, cu controverse și noi străluminări ale acestei generoase teme, *Pasărea Măiastra*, care a traversat cea mai mare perioadă din activitatea artistică a marelui sculptor: *Măiastra*, *Păsările de Aur* și cele în *Văzduh*, pornite din timpuri mitice într-un zbor sculptat de gorjanul, francez prin adopție, dar cu sufletul de român pe veci. Căci dacă pe un subiect ori altul discuțiile au stărnit uneori contradicții, concluzia unanimă a fost aceea că, atâtă timp cât pe pământ există oameni, nu vor conțeni să contemple grația zborului *Păsărilor* lui Brâncuși.

A doua zi participanții la Simpozion au vizitat Biserica Mavrogheni, în corul căreia a cântat și Constantin Brâncuși, pe vremea când studia la Academia de Arte Frumoase. Preot paroh prof. Dumitru Pinteală le-a deslușit cu răbdare și pricepere tainele lăcașului și ale legăturilor artistului cu acest colț de sfințenie, aflat la

doar doi pași de zbciumata Piață a Victoriei.

Cu prilejul vizitei la Muzeul de Artă, Serge Fauchereau remarca luxul pe care și-l permit românii, de a fi într-o „dulce inconștiență” vis-f-vis de marile valori culturale

și științifice, singurele care ne pot individualiza în concertul european și mondial al popoarelor. Și asta pentru că la „capitolul cultură, românii stau mai mult decât bine, în comparație cu alte mari seminiții”.

Dezvelirea *Plăcii Memoriale* a evenimentului, în Cartierul *Constantin Brâncuși*, în prezența domnului Cristian Constantin Poteraș, primarul Sectorului 6 al Bucureștilor, instituție devenită partener tradițional al unor manifestări culturale de profundă și serioasă consistență, lansarea *Albumului Măiestrele și Brâncuși*, discuțiile și dezbaterile din cadrul Simpozionului Internațional care a celebrat aniversarea la centenar a uneia dintre sculpturile care au marcat o cotitură în arta lumii: *Pasărea Măiastră* – o izbândă românească, ce a anunțat revoluția artei moderne.

Maria Adela DAVIDESCU

AVEM NEVOIE DE SUCCES! EI NI-L OFERĂ.

Patru medalii (o medalie de argint și trei de bronz) la Olimpiada Internațională de Informatică

Lotul olimpic de informatică al României a obținut patru medalii (o medalie de argint și trei de bronz) la a XXII-a ediție a Olimpiadei Internaționale de Informatică, desfășurată în orașul canadian Waterloo.

Medaliat cu aur în 2009, la Plovdiv, Bogdan - Cristian Tătăroiu (clasa a XII-a, Liceul Internațional de Informatică, București) și-a trecut în palmares o medalie de argint. Medaliiile de bronz au fost cucerite de Alexandru Vlad Gavrilă, Victor-Cristian Ionescu și Bogdan Andrei Părvu. Primii doi laureați sunt elevi în clasa a IX-a și a XI-a la Liceul Internațional de Informatică din București, în timp ce Bogdan Andrei Părvu (clasa a XII-a) provine de la Colegiul Național de Informatică „Tudor Vianu” din București.

La competiția din acest an au participat peste 300 de concurenți din 84 de țări.

O medalie de argint și trei de bronz la Olimpiada Internațională de Chimie

O medalie de argint și trei de bronz reprezintă palmaresul lotului olimpic al României la a 42-a ediție a Olimpiadei Internaționale de Chimie, desfășurată în Japonia (Tokyo).

Medaliat cu argint la ediția precedentă, **Constantin Giurgiu**, elev în clasa a XII-a la Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu” din Cluj-Napoca, a reușit să-și egaleze performanța de anul trecut, obținând o nouă medalie de argint. Și **Tudor Balan** (clasa a XI-a,

Colegiul Național „Costache Negruzzi” din Iași) și-a dublat numărul de medalii la această competiție, însă din postura de deținător al unui „bronz”, în 2009. Celelalte două medalii de bronz au fost adjudecate de **Ioana Moga** (clasa a XII-a, Colegiul Național „Emanuil Gojdu” din Oradea) și **Alexandru Sava** (clasa a XI-a, Colegiul Național „Vlaicu Vodă” din Curtea de Argeș).

La această ediție au participat 267 de concurenți din 68 de țări.

Foto: Angela Lita

Trei medalii (două de aur și una de bronz) la Olimpiada Internațională de Geografie

Lotul olimpic de geografie al țării noastre a avut o comportare remarcabilă, la a IX-a ediție a Olimpiadei Internaționale de Geografie, desfășurată în Taiwan. **Elevii români au obținut trei medalii (două de aur și una de bronz).**

Medaliile de aur au fost câștigate de **Cătălina Jugrăvescu** (clasa a XI-a, Colegiul Național „Alexandru Lahovary” din Râmnicu Vâlcea, medalie de „argint” anul trecut) și de **Alexandru Barbu** (clasa a XII-a, Colegiul Național „Ion Minulescu” din Slatina - aceeași performanță și în 2009). Medalia de bronz i-a revenit lui **Constantin Popa** (clasa a X-a, Colegiul Național „Nicu Gane” din Fălțiceni).

Pe lângă aceste distincții, **Alexandru Barbu a obținut și titlul de campion mondial la individual, în vreme ce Cătălina Jugrăvescu s-a clasat pe locul al III-lea în ierarhia generală.** Ediția din acest an a reunit 108 participanți din 27 de țări.

Douăsprezece medalii la Olimpiada Internațională Pluridisciplinară Tuymaada (Yakuția)

Lotul olimpic al României a obținut douăsprezece medalii la ediția de anul acesta a Olimpiadei Internaționale Pluridisciplinară Tuymaada (două de aur, cinci de argint și cinci de bronz) la toate cele patru probe din structura competiției (informatică, matematică, fizică și chimie). Competiția s-a desfășurat în Irkutsk (Yakuția, Siberia Orientală).

Pe discipline, rezultatele elevilor români sunt următoarele:

1. **Matematică: o medalie de aur - Octav Drăgoi** (clasa a X-a), o **medalie de argint - Marius Tiba** (clasa a XI-a) și o **medalie de bronz - Ioana Maria Tamaș** (clasa a X-a). Cei trei olimpici sunt elevi la Liceul Internațional de Informatică din București.

2. **Chimie: două medalii de argint** obținute de **George-Silvian Baltan** (elev în clasa a X-a la Liceul Teoretic „Neagoe Basarab” din Oltenia), respectiv **Alexandru Paraschiv** (Colegiul Național „Sfântul Sava” din București, clasa a X-a) și o **medalie de bronz** obținută de către **Andreea-Georgiana Școban** (elevă în clasa a XI-a la Colegiul Național din Iași).

3. **Informatică: o medalie de aur - Radu Ștefan Voroneanu** (elev în clasa a XI-a la Colegiul Național „I.L. Caragiale” din Ploiești), o **medalie de argint - Cezar Mocan** și **una de bronz - Șerban Andrei Stan**, ambii elevi fiind în clasa a X-a, la Liceul Internațional de Informatică din București.

4. **Fizică: o medalie de argint - Roberta Răileanu** (elevă în clasa a X-a la Liceul Internațional de Informatică din București) și două medalii de bronz - **Victor Luca Ilieșu** (Colegiul Național de Informatică „T. Vianu” din București, clasa a XI-a) și **Tudor Platon Cristea**, elev în clasa a XI-a la Liceul Internațional de Informatică din București.

La Olimpiada Internațională Pluridisciplinară Tuymaada 2010, aflată la cea de-a XVII-a ediție, au participat 137 de concurenți din Federația Rusă, Yakuția, China și România.

Premiul pentru cel mai bun scurtmetraj la Festivalul de la Varșovia - Colivia, în regia lui Adrian Sitaru

Filmul „Colivia”, în regia lui Adrian Sitaru, a fost recompensat cu premiul pentru cel mai bun scurtmetraj la Festivalul Internațional de la Varșovia, care s-a desfășurat în perioada 8 - 17 octombrie. Juriul și-a motivat decizia prin „modul nemaipomenit și nepretențios în care a fost tratat subiectul, pentru simplitatea realizării, dar și pentru performanța complexă a actorilor, care reușesc să transpună persoane reale pe ecran”.

Colivia spune povestea unui copil care găsește o pasăre bolnavă pe stradă și o aduce acasă, pentru a o vindeca. Din distribuție fac parte Clara Vodă și Adrian Titieni.

Scurtmetrajul *Colivia* a fost distins și cu *Marele Premiu City of Vila do Conde* al Festivalului Internațional de Film de Scurtmetraj Vila do Conde din Portugalia, desfășurat în perioada 3-11 iulie 2010.

Marți, după Crăciun - Cel mai bun film și Premiul pentru Cel mai bun actor, la Namur - Festivalul de Film Francofon

Filmul lui Radu Muntean, Marți, după Crăciun a câștigat Premiul pentru cel mai bun film - Bayard d'Or du Meilleur film - la Festivalul de Film Francofon de la Namur. Mimi Brănescu , interpretul principal, a câștigat Premiul pentru cel mai bun actor Bayard d'Or du Meilleur comedien.

Marți, după Crăciun este cel de-al treilea film la care colaborează Radu Muntean și Mimi Brănescu. Este, în același timp, cel de-al treilea film al lui Radu Muntean care participă la Festivalul de Film de la Namur, după *Hărtia va fi albastră* - premiat în 2006 cu „Premiul Special al Juriului,” și *Boogie*, în 2008.

Răzvan Rădulescu, laureat al Premiului Uniunii Europene pentru Literatură

Scriitorul Răzvan Rădulescu a obținut Premiul Uniunii Europene (UE) pentru Literatură cu romanul *Teodosie cel Mic*, publicat de Editura *Polirrom* în anul 2006, a anunțat editura. Competiția urmărește să atragă atenția asupra noilor talente și să promoveze publicarea cărților acestora în diferite țări, celebrând, în același timp, diversitatea culturală europeană. Numele scriitorilor câștigători ai Premiului Uniunii Europene pentru Literatură a fost anunțat miercuri, 6 octombrie. Este a doua ediție când se acordă acest premiu inițiat de Comisia Europeană, în anul 2008.

Premiul UE pentru Literatură are rolul de a atrage atenția asupra creativității, diversității și bogăției literaturii europene contemporane, de a promova circulația literaturii în Europa și de a spori interesul cetățenilor europeni pentru operele literare din alte țări europene.

Alături de Răzvan Rădulescu, au mai obținut premiul următorii: Spania (Raquel Martínez-Gómez, Sombros de unicornio), Luxembourg (Jean Back, Amateur), Germania (Iris Hanika, Das Eigentliche), Belgia (Peter Terrin, De Bewaker), Cipru (Myrto Azina Chronides, To Peirama), Danemarca (Adda Djfrup, Den mindste modstand), Estonia (Tiit Aleksejev, Palverand), Finlanda (Riku Korhonen, Laakariromaani), Republica Macedonia (Goce Smilevski, Sigmund Freud's sister) și Slovenia (Natasa Kramberger, Nebesa v robdah: roman v zgodbah).

Direcția Generală pentru Educație și Cultură a Comisiei Europene a reales același consorțiu din 2009, pentru a organiza ediția 2010 a acestui premiu: Federația Europeană a Librarilor, Consiliul European al Scriitorilor și Federația Europeană a Editorilor de Carte. Ceremonia de premiere va avea loc pe 18 noiembrie 2010, la Bruxelles.

Premiile vor fi înmânate de către Androulla Vassiliou, comisar european pentru educație, cultură, multilingvism și tineret.

Expoziția Boudoir de Nadia Ioan, la Veneția

Artista Nadia Ioan este autoarea expoziției de pictură și desen *Boudoir* ce a fost vernisată la Veneția, miercuri, 13 octombrie. Gazduită de Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția expoziția reprezintă

etapa esențială în creația artistei, dedicată analizei profunde a trupului, a gestului intim al corpului feminin.

Autoarea a absolvit Universitatea Națională de Arte din București (1981) și Ecole du Louvre (1995), este membru al Uniunii Artiștilor Plastici (din 1982) și doctor în arte vizuale (din 2007). Lucrările sale se află în muzee și colecții particulare sau de stat din România, Franța, Belgia, Germania, Italia, Austria, Rusia, Turcia, Canada. Începând din 1979 și până în prezent a participat la numeroase expoziții anuale și republicane, la saloane din țară și din străinătate organizate de Uniunea Artiștilor Plastici.

Expoziția va fi deschisă publicului până pe 27 octombrie 2010, informează IRCCU Veneția.

Expoziție de fotografii „Transilvania multiculturală”

Sala de Expoziții a Accademia di Romania din Roma este gazda expoziției de fotografii „Transilvania multiculturală” a artistului clujan Ștefan Socaciu. Expoziția este formată din circa 60 de imagini de mari dimensiuni care prezintă patrimoniul multicultural al Transilvaniei: monumente medievale, cetăți și orașe, biserici de lemn, sinagogi precum și câteva imagini panoramice. Expoziția a fost vernisată joi, 7 octombrie, si se înscrie între manifestările colaterale ale Festivalului *RomaFotografia* ce desfășoară în perioada 24 septembrie – 24 octombrie 2010, informeaza Accademia di Romania din Roma.

Soclul lui Lenin invadat de Rechinii roșii

Ansamblul sculptural *Rechinii roșii* aparținând artistului Mihai Balco a fost montat pe soclul din Piața Presei din București, rămas liber după 1990. *Rechinii roșii* este al treilea eveniment din „Proiect 1990”, lansat de Ioana Ciocan, în ianuarie 2010, proiect ce marchează o serie de evenimente care au ca scop amplasarea unor lucrări de artă contemporană în acest spațiu public.

Rechinii roșii este un discurs ironic la adresa situației politice de după căderea comunismului în țările din Europa de Est. Ansamblul arhitectural în care îmi placez lucrarea este unul cu trimitere directă la epoca comunistă, oferind cadrul ideal unui discurs plastic contextualizat. *Rechinii roșii* sunt istorie topită. Rechinii înoată în ape tulburi. Ei sunt fragmentele rezultate din destrămarea stelei sovietice; reasamblarea acestor fragmente poate naște o altă structură totalitară. Rechinii grăvitează în jurul unei structuri politice neconturate pentru a o devora și a forma din nou întregul. *Rechinii roșii* sunt un avertisment, o atenționare, spune artistul Mihai Balco.

Evenimentul anterior a avut loc pe 23 septembrie când, pe soclul lui Lenin din Piața Presei, a fost montată lucrarea *Fresca Erolui Muncitor Capitalist*, aparținând artistului Emanuel Borcescu. Potrivit inițiatorului proiectului, asist. univ. drd. Ioana Ciocan, „Proiect 1990” nu dorește să pună în balanță sau să compare sisteme sociale, ci, prin apropierea lor, să pună în evidență punctele nevralgice ale sistemului capitalist, în general, și al alcătuirii lui în „cheie” românească, în special.

Pentru melomani Stagiune camerală la Ateneu

Artiști români din centre muzicale de prestigiu concertează în această toamnă la București. Stagiunea camerală, organizată de Institutul Cultural Român în parteneriat cu Filarmonica „George Enescu”, va cuprinde trei concerte susținute de artiști români activi, în prezent, în centre muzicale prestigioase din afara țării. Interpreții de origine română sunt invitați la Ateneul Român împreună cu muzicieni străini valoroși cu care colaborează. Concertele programate pe 19 octombrie, 23 noiembrie și 18 decembrie 2010 vor include atât partituri consacrate, cât și lucrări contemporane, printre care și piese în primă audiere.

Primul concert va fi susținut marți, 19 octombrie, ora 19,00, de Cvartetul ConTempo împreună cu acordeonistul finlandez Timo Kinnunen. În program, o primă audiere absolută nevralgică ale sistemului capitalist, în general, și al alcătuirii lui în „cheie” românească, în special.

Pe 19 octombrie, ora 19,00, de Cvartetul ConTempo împreună cu acordeonistul finlandez Timo Kinnunen. În program, o primă audiere absolută nevralgică ale sistemului capitalist, în general, și al alcătuirii lui în „cheie” românească, în special.

două lucrări în primă audiere românească – Maya Badian, Music in Square și George Crumb, Black Angels, precum și partituri consacrate, semnate de George Muffat, Olivier Messiaen, Astor Piazzolla.

Concertul de pe 23 noiembrie îi are pe afiș pe pianistii Matei Varga și Ben Schoeman, care vor interpreta lucrări de Franz Schubert, Robert Schumann, Dinu Lipatti, Serghei Rachmaninoff și Maurice Ravel.

Pe 18 decembrie, Clara Cernat, la vioară, și Thierry Huillet, la pian, alături de Aljaz Begus (clarinet), Mirabela Dina (pian), Lucile Duran (vioară), Petre Iuga (contrabas), Aida Carmen Soanea (violă), Philippe Spiesser (percuție), Sandrine Tilly (flaut) și Damien Ventula (violoncel), propun un program bogat în sonorități românești, cu pagini semnate de Tudor Ciortea, George Enacovici, Ciprian Porumbescu (ar. Th. Huillet) și Thierry Huillet.

La 200 de ani de la nașterea lui August Treboniu Laurian

Răsfoind file din istoria activității unei personalități de o mare complexitate

Marcant om de cultură al secolului al XIX-lea, filolog, istoric, publicist, om politic, promotor al redeschetării naționale, unul dintre conducătorii cei mai activi ai Revoluției din 1848 din Țara Românească și Transilvania –, a colaborat la realizarea programului revoluționarilor români ardeleni, citit chiar de el la Marea Adunare de pe Câmpia Libertății de la Blaj –, August Treboniu Laurian s-a născut în satul Fofeldea, comuna Noerich, județul Sibiu, la 17 iulie 1810. Liceul l-a făcut la Sibiu, după care a urmat studii de filosofie, la Cluj, și de științe fizice, matematică și astronomie, la Universitatea și Institutul de la Viena și Göttingen. S-a dedicat studiilor filologice, pe când era profesor la Colegiul „Sf. Sava” și, apoi, la Universitatea din București, timp în care l-a cunoscut pe Nicolae Bălcescu împreună cu care a editat, în 1845, „Magazin istoric pentru Dacia”, prima revistă de istorie românească adresată românilor din cele trei principate. În paginile revistei erau publicate articole, cronici și documente, aspecte ale vechimii românilor, continuitatea și unitatea românilor din Transilvania, Moldova și Țara Românească, cu convingerea că acestea pot constitui un temel pentru revindicările naționale, politice și sociale.

În opinia lui Al. Papiu Ilarian, „revista a făcut epocă în literatura istorică pentru Dacia, reprezentând un tezaur perpetuu, nu de azi pentru mâine, ci care în toate timpurile ar trebui să continue”, apreciind că revista „este o carte atât de scumpă, încât n-ar trebui să lipsească nici unui român în nicio- parte sau ram al vieții publice”.

O prodigioasă activitate publicistică a desfășurat și la alte reviste ale vremii, cum sunt „Foae pentru Minte, Inimă și Literatură”, „Foae literară”, „Propășirea”, „Universu” .

Aflându-se printre membrii fondatori ai Societății Academice Române (9 iunie 1867), la numai câteva luni de la înființare, alături de I. Heliade Rădulescu, I. Caragiani, I. C. Massim și I.G. Sbera, făcea parte din comisia investită cu răspunderea vizând „alcătuirea unui proiect de ortografie după principiul etimologic, căutând a concilia, pe cât se poate, și fonetica limbii cu dânsul”. În legătură cu acest episod, academicianul Dan Berindei, în „Istoria Academiei Române” (1866-2006), consemnează că August Treboniu Laurian, în articolul „Dicționar și oarecari reflexiuni asupra trebuințelor noastre”, propunea alcătuirea unei societăți care să întocmească dicționarul limbii române. Membrii acestei societăți ar fi trebuit să culegă din cărți și manuscrise „vorbele și frazele române”, cuvinte ale „locuitorilor români” din toate ținuturile și, în paralel, „toate documentele relative la istoria noastră”.

Într-una din primele ședințe ale Societății, August Treboniu Laurian afirma că între scopurile Societății „în afara concentrării activității asupra limbii și literaturii române și a cunoașterii țărilor locuite de români”, să posedă cunoștințe despre „tot ce a putut produce știința în zilele noastre”, iar membrii secțiunii de știință „vor trebui să aibă cunoștințe de chimie, de fizică, de matematică, de științele naturale”. Se contura astfel o confesiune de credință, o concepție de la care nu s-a abătut nicio clipă în întreaga sa activitate.

Preocupările lingvistice au rămas constante și le regăsim în multe dintre lucrările sale, în care se dovedește un adept perseverent al latinismului, uneori chiar excesiv. Se apreciază că, în buna tradiție a Școlii Ardeleni, August Treboniu Laurian a inaugurat, împreună cu Nicolae Bălcescu și Mihail Kogălniceanu, studiul sistematic al istoriei naționale, relevante, din acest punct de vedere, fiind lucrările „Temișana sau scurtă istorie a Banatului temişean”, „Die Romanen der Österreichischen Monarchie”, „Documente istorice despre starea politică și ieratică a românilor din Transilvania” sau „Harta Daciei milenare” („Charta țărilor române cunoscute mai înainte sub numele de «Dacia»”).

Ca om al școlii, August Treboniu Laurian a contribuit la reorganizarea învățământului din Moldova, a înființat școli, a introdus studiul obligatoriu al limbii latine, a elaborat manuale școlare de geografie și istorie. Între acestea din urmă, un loc aparte îl are „Istoria românilor” în trei volume: „De la fondarea Romei până la căderea Imperiului Roman de Apus”; „De la căderea Imperiului Roman de Apus până la luarea Constantinopolului de turci”; „De la căderea Constantinopolului până în zilele noastre”. Tot lui i se datorează traducerea lucrărilor „Manual de filosofie” de A. Delavigne și „Manual de filosofie și literatură filosofică” de W. T. Krug, prin care a contribuit la formarea terminologiei filosofice în limba română. Se află și printre cei care au depus eforturi susținute pentru înființarea Universității din București, unde avea să fie cel dintâi profesor de latină la Facultatea de Litere și Filosofie.

Omul politic August Treboniu Luarian a militat pentru Unirea Principatelor și, după împlinirea ei, scria: „Românii își văzuseră realizate dorințele lor cele mai sacre. Acum depinde de înțelepciunea și patriotismul lor de a vindeca rănille trecutului, de a se dezvolta pe calea progresului și de a-și asigura viitorul”.

Erau, cum scrie academicianul Dan Berindei, „vremuri de înnoire și trezire națională”. August Treboniu Laurian, împreună cu alți cărturari luminați, au fost la înălțimea lor, spre vrednică cinstire peste veacuri.

D.A.

Un vechi proiect prinde contururi

Biblioteca Națională a României

De mai bine de 20 de ani, lucrările la construcția celei mai impunătoare clădiri din Capitală, începute în 1986 și sistate după 1989, care va adăposti viitorul sediu al Bibliotecii Naționale a României, au fost pur și simplu abandonate. În acest amar de vreme, o parte dintre volume au fost adăpostite în trei sedii închiriate de la Primăria Capitalei, și în sediul de lângă Banca Națională, care se află într-o avansată stare de deteriorare, unde nu există spațiu suficient pentru colecții.

Din anul 2009, s-au reluat, ca prin minune, lucrările noului sediu de pe Bulevardul Unirii, care va ocupa circa 10 hectare și va adăposti 12 milioane de cărți. Peste 600 de muncitori au și finalizat fațadele, în proporție de 80%, iar la interior lucrările au fost terminate în proporție de 50%. Deci, să ne bucurăm că ritmul de execuție este alert, cu atât mai mult cu cât există asigurări, din partea directorului coordonator al proiectului, că, în august 2011, lucrarea va fi predată „la cheie”, cum se spune.

Care este oferta noii instituții către bucureștenii încântați că noul sediu a început să prindă contur și ce anume repere de atractivitate îi va provoca să-i calce pragul? Iată câteva:

• 8 săli de lectură, dintre care una pentru copii • săli de expunere, situate mai ales în zona parterului, amenajări muzeale • trei săli de conferințe • o aulă de 400 metri • 2/3 din suprafață va fi destinată colecțiilor speciale și zonelor de formare profesională • săli speciale pentru vizionarea filmelor • o grădiniță destinată copiilor angajaților • un cabinet medical • cafenea • un restaurant • săli de vizionare a proiecțiilor culturale. Astfel, spațiul va cuprinde • lângă clădirea propriu-zisă cu săli de expoziție și de lectură, și 250 de locuri de parcare, ale pietonale și spații verzi.

Un fapt îmbucurător, care întărește convingerea că, în august anul viitor, noul sediu al Bibliotecii Naționale își va putea deschide porțile către cititorii domicili de lectură și nu numai, în spații moderne, civilizate, confortabile, îl reprezintă acela că aproape un milion de documente au fost deja primite în zonele defnitive din noul sediu al bibliotecii. Aceeasi notă de încredere și optimism îl oferă și demersul bibliotecii care a elaborat, fără nici un impuls din afară, și studiul de fezabilitate referitor la digitalizarea documentelor din patrimoniul scris. Un mod fericit de conectare la exigențele lumii moderne în care trăim. (A.D.)

Programele Televiziunii *România de Mâine* și *RRM Student FM*

TVRM Educațional

LUNI – 18 octombrie 2010

06:00 *Promo USH*
 06:05 **Cronica scepticului** (r)
 06:30 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Aplauze pentru haretști.**
 Emisiune de Carmen Stoianov
 09:00 **Parodi Press.**
 Emisiune de Nicolae Iliescu
 09:30 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 13:00 **Academica – Știință.**
 Emisiune de Alexandru Mironov
 14:00 **TVRM-edicina.** Prof.univ.dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo USH*
 15:00 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 18:30 **Stagiunea muzicală TVRM.**
 Emisiune de Stela Cristea
 19:00 **Comorile orașului.**
 Emisiune de Cezar Lungu
 19:30 **Casa noastră.**
 Emisiune de Ruxandra Cruțescu
 20:00 **Apel telefonic.**
 Emisiune de George Nicolau
 21:00 **Vedetele și fanii lor.**
 Emisiune de Narcisca Teaciuc
 22:00 **Haretști.**
 Emisiune de Mugur Popovici
 22:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
 23:00 **Contrapunct.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 **Teamfiteatrul** (r)
 04:00 **Apel telefonic** (r)
 05:00 **Invitatul de la ora 13** (r)

MARȚI – 19 octombrie 2010

06:00 *Promo USH*
 06:05 **Haretști** (r)
 06:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
 07:00 **Grădina cu statui** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Nimic fără lege.**
 Emisiune de Florin Făiniș
 09:00 **Gândești, deci exiști.**
 Emisiune de Victoria Duțu
 09:30 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 13:00 **Invitatul de la ora 13.**
 Emisiune de Sorin Lupașcu
 14:00 **Din sălile de concert.**
 Emisiune de Mihai Darie
 14:30 **Un răspuns pentru ficcare.**
 Emisiune de Simona Șerban
 15:00 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 18:30 **Mama, tata, ziarele și eu.**
 Emisiune de Violel Popescu
 19:00 **Profil spiritual.**
 Emisiune de Valeriu Răpeanu
 20:00 **Recital muzical.**
 Emisiune de Mugur Popovici
 20:30 **Fault!**
 Emisiune de Mugur Popovici
 22:00 **Ani de liceu.**
 Emisiune de Mugur Popovici
 22:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
 23:15 **Muz-Art.**
 Emisiune de Nicolae Dumitru

TVRM Cultural

LUNI – 18 octombrie 2010

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Cronica scepticului** (r)
 07:00 **Academia copiilor** (r)
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Phanteon** (r)
 09:30 **M venit cu drag la voi** (r)
 11:30 **Muz-art** (r)
 12:30 **Șlagăr fix**
 13:00 **Ecumenica** (r)
 14:00 **TVRM-edicina** – direct
 15:00 **Întâlnire cu folclorul**
 15:30 **Femeia, adevăr și poveste** (r)
 16:30 **Gândești, deci exiști** (r)
 17:00 **Teatru în fotoliul de acasă** (r)
 18:00 **USH după 20 de ani** (r)
 18:30 **Recital muzical** (r)
 19:00 **Aplauze pentru haretști**
 19:30 **Parodi press** (r)
 20:00 **La sfat cu medicul**
 20:30 **Cinefilia** (r)
 21:00 **Cărți în instanță**
 22:00 **Film serial – Favoritul**
 22:45 **Șlagăr fix**
 23:00 **TVRM-edicina** (r)
 00:00 **Muz-art** (r)
 01:00 **Am venit cu drag la voi** (r)
 03:00 **Ecumenica** (r)
 04:00 **Cărți în instanță** (r)
 05:00 **TVRM-edicina** (r)

MARȚI – 19 octombrie 2010

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Nimic fără lege** (r)
 07:00 **Contrapunct**
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Generalul Cinema** (r)
 09:30 **La sfat cu medicul** (r)
 10:00 **Film artistic străin** (r)
 11:30 **Echipele „Gusti”** (r)
 12:30 **Circulați, vă rog!** (r)
 13:00 **Invitatul de la ora 13** – direct
 14:00 **Știință și spiritualitate**
 15:00 **Film serial – Favoritul** (r)
 15:45 **Șlagăr fix** (r)
 16:00 **Stagiune muzicală TVRM** (r)
 16:30 **Biblioteca virtuală** (r)
 17:00 **Teatru în fotoliul de acasă** (r)
 18:00 **Academia copiilor** (r)
 19:00 **Românul, cetățean european** (r)
 19:30 **Comorile orașului**
 20:00 **Mama, tata, ziarele și eu**

00:00 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 04:00 **La hanul Morariței** (r)
 05:00 **Călători în timp** (r)

MIERCURI – 20 octombrie 2010

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Ani de liceu** (r)
 06:40 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
 07:00 **Contrapunct** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Virtuți și vicii.**
 Emisiune de Alexandru Lucinescu
 09:00 **Românul, cetățean european.**
 Emisiune de Cristina Păușan-Nuică
 09:30 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 13:00 **Autografe muzicale.**
 Emisiune de Dumitru Cucu
 14:00 **TVRM-edicina.** Prof.univ.dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
 15:00 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 18:30 **Mama, tata, ziarele și eu.**
 Emisiune de Violel Popescu
 19:00 **Lumea văzută de aproape.**
 Emisiune de Neagu Udroui
 20:00 **Noi, consumatorii.**
 Emisiune de Mihail Dumitru Sandu
 20:30 **Circulați, vă rog!**
 Emisiune de George Nicolau
 21:00 **Academica – Economia, pentru cine?**
 Emisiune de Ilie Șerbănescu
 22:00 **Lumea sporturilor.**
 Emisiune de Cristina Matei
 22:30 **Film documentar – Filme, filme, filme**
 23:00 **Contrapunct.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:15 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret* (r)**
 04:00 **Profil spiritual** (r)
 05:00 **Vedetele și fanii lor** (r)

JOI – 21 octombrie 2010

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Lumea sporturilor** (r)
 06:40 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
 07:00 **Lumea văzută de aproape** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Echipele „Gusti”.**
 Emisiune de Florian Tănăsescu
 09:30 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 13:00 **La hanul Morăriței.**
 Emisiune de Paulina Irimia
 14:00 **TVRM-edicina.** Prof.univ.dr. Andrei Firiță la dispoziția dvs
 15:00 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 18:30 **Mama, tata, ziarele și eu.**
 Emisiune de Violel Popescu
 19:00 **Agricultura și alimentația.**
 Emisiune de Constantin Predilă
 20:00 **Întâlnire cu folclorul.**
 Emisiune de Theodora Popescu
 20:30 **Atelier tv studentesc.**
 Emisiune de Ciprian Vasilescu
 21:00 **Academica – Cărți în instanță.**
 Emisiune de Florin Rotaru
 22:30 **Lauri pentru liceeni.**
 Emisiune de Cristina Matei

20.30 **Gazonul fiebinte**
 22.00 **Film serial – Dragoste oarbă**
 22.45 **Șlagăr fix**
 23.00 **Teatru în fotoliul de acasă**
 00.00 **Nimic fără lege** (r)
 00.30 **Știință și spiritualitate** (r)
 01.30 **Academia copiilor** (r)
 02.30 **Invitatul de la ora 13.00** (r)
 03.30 **Gazonul fierbinte** (r)
 05.00 **Teatru în fotoliul de acasă** (r)

MIERCURI – 20 octombrie 2010

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Circulați, vă rog** (r)
 07:00 **Arhiva TVRM**
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Pulsul săptămânii** (r)
 09:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
 10:00 **Gazonul fierbinte** (r)
 11:30 **Am venit cu drag la voi**
 13:30 **Deutsche Welle** (r)
 14:00 **TVRM-edicina** – direct
 15:00 **Film serial – Dragoste oarbă** (r)
 15:45 **Șlagăr fix** (r)
 16:00 **Vedetele și fanii lor** (r)
 17:00 **Cărți în instanță**
 18:00 **Viata ca un spectacol** (r)
 19:00 **La Hanul Morăriței** (r)
 20:00 **Mama, tata, ziarele și eu**
 20:30 **Noi, consumatorii**
 21:00 **Echipele „Gusti”**
 22:00 **Film serial – Dragoste oarbă**
 22:45 **Șlagăr fix**
 23:00 **TVRM-edicina** (r)
 00:00 **Vedetele și fanii lor** (r)
 01:00 **Cărți în instanță** (r)
 02:00 **Viata ca un spectacol** (r)
 03:00 **La Hanul Morăriței** (r)
 04:00 **Echipele „Gusti”** (r)
 05:00 **TVRM-edicina** (r)

JOI – 21 octombrie 2010

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Casa noastră** (r)
 07:00 **Contrapunct**
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Nimic fără lege** (r)
 09:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
 10:00 **Teatru în fotoliul de acasă** (r)
 11:00 **Galele TVRM** (r)
 12:30 **Adevăratele stele** (r)
 14:00 **TVRM-edicina** – direct
 15:00 **Film serial – Dragoste oarbă** (r)
 15:45 **Șlagăr fix** (r)
 16:00 **Grădina cu statui** (r)
 17:00 **Atelier TV studentesc** (r)

22:30 **Film documentar – Absolut minunat**
 23:00 **Consum cultură.**
 Emisiune de George Stanca
 00:00 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
 04:00 **Fault!** (r)
 05:30 **Deschide cartea!** (r)

VINERI – 22 octombrie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Lauri pentru liceeni** (r)
 06:30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
 07:00 **Contrapunct** (r)
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Călători în timp.**
 Emisiune de Violeta Screciu
 09:30 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 13:00 **Femeia – adevăr și poveste.**
 Emisiune de Ana Maria Ghiur
 14:00 **Din sălile de concert.**
 Emisiune de Mihai Darie
 14:30 **Cronica ST.**
 Emisiune de Cristian Român
 15:00 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 18:30 **Mama, tata, ziarele și eu.**
 Emisiune de Violel Popescu
 19:00 **Panteon.**
 Emisiune de Neagu Udroui
 19:30 **Recital muzical.**
 Emisiune de Dumitru Cucu
 20:00 **Apel telefonic.**
 Emisiune de George Nicolau
 21:00 **Casă dulce românească.**
 Emisiune de Cătălin Maximciuc
 22:00 **Performerii în arenă.**
 Emisiune de Mugur Popovici
 22:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
 23:00 **La hanul Morariței.**
 Emisiune de Paulina Irimia
 00:00 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret* (r)**
 04:00 **Apel telefonic** (r)
 05:00 **Panteon** (r)
 05:30 **Interes general** (r)

SÂMBĂTĂ – 23 octombrie 2010

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Performerii în arenă** (r)
 06:30 **Casă dulce românească** (r)
 07:30 **Vorbiți, scrieți românește.**
 Emisiune de Valeriu Marinescu
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
 10:30 **Biblioteca virtuală.**
 Emisiune de Ionel Benea
 11:00 **Academia copiilor.**
 Emisiune de Irina Haidet
 12:00 **Întâlnire cu folclorul.**
 Emisiune de Theodora Popescu
 12:30 **Cronica scepticului.**
 Emisiune de Cristian Român
 12:57 *Promo*
 13:00 **En garde!**
 Emisiune de Carmen Fulger
 14:00 **Un actor în culise.**
 Emisiune de Violel Popescu
 14:30 **Adevăratele stele.**
 Emisiune de Sorin Lupașcu

15:58 *Promo*
 16:00 **Magazin de weekend.**
 Emisiune de Marius Voicu
 16:30 **Cinepanorama.**
 Emisiune de Eugen Atanasiu
 17:00 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi**
 18:30 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu și Simona Șerban
 19:30 **Am venit cu drag la voi.**
 Emisiune de Dragel Nucă
 21:30 **Viata ca un spectacol.**
 Emisiune de Violel Popescu
 22:30 **Film artistic românesc**
 00:00 **Café concert.**
 Emisiune de Sorin Petre
 00:30 **Adevăratele stele** (r)
 02:00 **Lumea pe dos** (r)
 03:00 **Academica – Știință** (r)
 04:00 **Am venit cu drag la voi** (r)

DUMINICĂ – 24 octombrie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 **Cinepanorama** (r)
 06:30 **Panteon** (r)
 07:00 **Deutsche Welle.**
 Emisiune de Simona Șerban
 07:30 **Deschide cartea !**
 Emisiune de Alexandru Mironov
 08:00 **Stele de mâine.**
 Emisiune de Dumitru Lupu
 08:30 **Lumină în suflet.**
 Emisiune de Sorin Bejan
 09:00 **Vorbiți, scrieți românește.**
 Emisiune de Valeriu Marinescu
 09:30 **Basmele copilăriei.**
 Emisiune de Carmen Fulger
 10:30 **Idei în dialog.**
 Emisiune de Corneliu Toader
 12:00 **Starea de duminică.**
 Emisiune de Sorin Bejan
 12:30 **Scena ca istorie.**
 Emisiune de Violeta Screciu
 13:30 **Miorița – antologie de folclor tradițional.**
 Emisiune de Ioan Filip
 14:00 **Mamaia 2010.**
 Emisiune de Sorin Lupașcu
 15:00 **Teatru în fotoliul de acasă.**
 Emisiune de Violel Popescu
 16:00 **În căutarea folk-ului pierdut.**
 Emisiune de Maria Gheorghiu
 17:00 **Serisori de acreditare.**
 Emisiune de Mihaela Mihailide
 17:30 **Dor de-acasă.** Emisiune de divertisment.
 Realizator Puiu Stoicescu
 19:30 **Grădina cu statui.**
 Emisiune de Neagu Udroui
 20:30 **Galele TVRM organizate de Societatea Națională *Spiru Haret* pentru Educație, Știință și Cultură.** Emisiune de Georgel Nucă
 22:00 **USH după 20 de ani.**
 Emisiune de Ciprian Vasilescu
 22:30 **Film artistic: Shepard Rain (SUA)**
 00:00 **Teatru în fotoliul de acasă** (r)
 01:00 **Dor de-acasă** (r)
 03:00 **Galele TVRM** (r)
 05:00 **Scena ca istorie** (r)

*În emisiunea **Teamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** sunt prezentate **Consultații pentru sesiunea de examene.** Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

09.30 **Mama, tata, ziarele și eu** (r)
 10.00 **Academia copiilor**
 11.00 **Lumea văzută de aproape**
 12.00 **Știință și spiritualitate** (r)
 13.00 **Invitatul de la ora 13** (r)
 14.00 **Cinefilia**
 14.30 **Cronica scepticului**
 15.00 **Casa noastră**
 15.30 **Gândești, deci exiști**
 16.00 **Adevăratele stele**
 17.30 **Virtuți și vicii** (r)
 18.00 **Viata ca un spectacol**
 19.00 **Aplauze pentru haretști**
 19.30 **Interes general**
 20.00 **Generalul cinema**
 20.30 **Pulsul săptămânii**
 21.00 **Galele TVRM**
 22.30 **Lumea văzută de aproape** (r)
 23.30 **Arhiva TVRM** (r)
 00.30 **Invitatul de la ora 13** (r)
 01.30 **Academia copiilor** (r)
 02.30 **Casa noastră** (r)
 03.00 **Gândești, deci exiști** (r)
 03.30 **Viata ca un spectacol** (r)
 04.30 **Galele TVRM** (r)

DUMINICĂ – 24 octombrie 2010

06:00 **Stele de mâine** (r)
 06:30 **Aplauze pentru haretști** (r)
 07:00 **Arhiva TVRM**
 08:00 **Mapamond cultural**
 08:30 **Stele de mâine**
 09:00 **Deutsche Welle**
 09:30 **Noi, consumatorii** (r)
 10:00 **Ecumenica**
 11:00 **USH după 20 de ani**
 11:30 **Recital muzical**
 12:00 **Agricultura și alimentația**
 13:00 **Stagiune muzicală TVRM**
 13:30 **Grădina cu statui**
 14:30 **Parodi press**
 15:00 **Calea Lactee**
 16:00 **Florile noastre**
 16:30 **Consum cultură**
 17:30 **Muz-art**
 18:30 **Teatru în fotoliul de acasă**
 19:30 **Phanteon**
 20:00 **En garde!**
 21:00 **Film artistic străin**
 22:30 **Interesul general** (r)
 23:00 **Biblioteca virtuală**
 23:30 **Arhiva TVRM** (r)
 00:30 **Agricultura și alimentația** (r)
 01:30 **Muz-art** (r)
 02:30 **Teatru în fotoliul de acasă**(r)
 03:30 **Biblioteca virtuală** (r)
 04:00 **En garde!** (r)
 05:00 **Grădina cu statui** (r)

RADIO ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAȚA USH!
 Realizator: Ionuț Tardel
 10.00-13.00
TACHE ȘI FACE
 Realizator: Robert Tache
 13.00-16.00
CUTIA PANDOREI
 Realizator: Kristine
Marți 13.00-14.00 – INVITATUL DE LA ORA 13
 Realizator: Sorin Lupașcu
 16.00-19.00
FRESH NEWS
 Realizatori: Alina Toma și Otilia Zamfir
 19.00-22.00
DESTRESEARA
 Realizator: Maria Ilie
 22.00-23.00
Luni-Joi MUZICĂ
Vineri 00.00.02.00 – POVEȘTI NESPUSE
 Realizator: Ionuț Tardel
 02.00-06.00 – NIGHT FEVER
 23.00-24.00
Luni-Joi CAFÉ NOCTURN
 Realizator: Luminița Bondrea
Luni 00.00-01.00 PRINTRE RÂNDURI (r)
 Realizatori: Otilia Zamfir
 02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Marți 00.00-02.00 – TOP 30 (r)
 Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma
 02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Miercuri 00.00-02.00 – 80 REMEMBER (r)
 Realizator: Robert Tache
 02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Joi 00.00-01.00 – Metalmorfoza
 Realizator: Marru
 01.00-07.00 – NIGHT FEVER

Palatul vechi al Băncii Naționale a României a reintrat în circuitul muzeal

Împlinirea a 130 de ani de la înființarea BNR, precum și definitivarea lucrărilor de restaurare a Palatului vechi al instituției au fost marcate prin simpozionul „Palatul vechi al BNR – capodoperă a patrimoniului arhitectural al României”, deschis de guvernatorul Mugur Isărescu. Cu acest prilej, fastuos, s-a reamintit faptul că în zona centrală a orașului, înainte de instalarea comunismului, activau 140 de unități bancare, că în anul 1880 se înființează Banca și că arhitecții francezi care au înălțat Palatul vechi al BNR sunt aceiași care au proiectat și Ateneul Român, fiind socotit punctul de plecare al construirii „Micului Paris”. În opinia guvernatorului, Palatul BNR este unul dintre cele mai frumoase din lume. El este situat în centrul istoric al Capitalei, fiind ridicat în a doua jumătate a anului 1880, pe locul străvechiului han Șerban Vodă, cu o tradiție bine definită în viața orașului.

Vizitatorii muzeului amenajat în holul mare al Palatului vechi al BNR vor avea șansa de a vedea și Galeria Guvernatorilor, prezentând portretele tuturor celor care s-au perindat la conducerea Băncii centrale. În Sala Consiliului, a cărui restaurare reprezintă o performanță în execuția lucrărilor, sunt expuse patru picturi monumentale: „Rodica – la secerat” (1894) a lui Nicolae Grigorescu, o „marină” de Eugen Voinescu (consul al României la Odesa), realizată în același an, alături de tablourile lui G.D. Mirea, „Prometeu” și „Mercur”, ambele executate în 1891.

Un real interes prezintă colecția de numismatică, găzduită de BNR, unde pot fi admirate monedele aflate de-a lungul timpului în circulație pe teritoriul României, începând cu monedele cetăților grecești ale secolului V î.Hr. și trecând prin primele emisii monetare ale statului modern român, datorate lui Al. I. Cuza și denumite „români” sau „romaniți”.

Un episod aparte în cadrul lucrărilor simpozionului aniversar l-a constituit lansarea albumului „Banca Națională a României. Cronica restaurării Palatului vechi”, semnat de arhitecta Cristina Turlea, în condiții grafice excepționale. Albumul surprinde toate transformările prin care a trecut Palatul vechi al BNR, prin ilustrații color, cu detalii ale fiecărei etape a restaurării. În paginile albumului sunt puse în evidență personalitățile care au contribuit la înălțarea monumentului, în primul rând Eugeniu Carada (1836-1910), intemeietorul de fapt al Băncii Naționale, care a impulsionat lucrările construcției palatului. Referindu-se la acest album, guvernatorul BNR a subliniat că este scris cu talent și cu pasiune, cunoștințele de arhitectură se împletesc cu o surprinzătoare vocație de scriitor.

În album se reface istoria clădirii, fiind descrise restaurările spațiilor palatului, holul de onoare și scările monumentale, biblioteca de carte rară, alături de Sala de Marmură, vechea sală a Ghișeelor, Galeria Guvernatorilor și spațiul muzeul. O asemenea valoroasă, inedită lucrare n-ar trebui să lipsească din biblioteca nimănui. (AD)

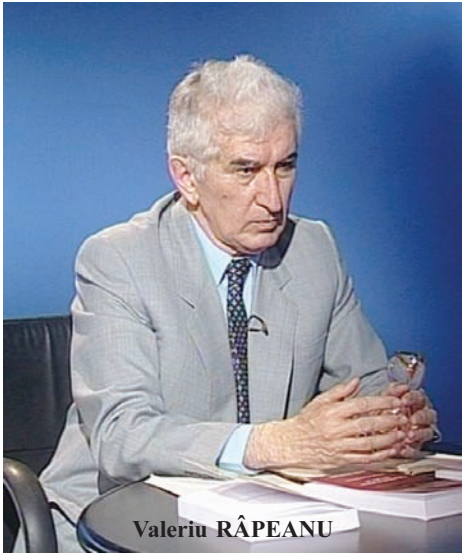
Stimați cititori,

Dorim să fiți part

istoria cu învălătură

istoria de la ipoteză la controversă

Valeriu RĂPEANU

Valeriu RĂPEANU: O carte care a intrat în conștiința publică românească, nu numai a istoriografiei românești, *O istorie sinceră a poporului român*, aparținând academicianului Florin Constantiniu. A ajuns la a patra ediție, iar, de curând, foarte de curând, pentru că ediția s-a epuizat, avem o continuare de tiraj, apărută la Editura *Univers Enciclopedic Gold*, ediție revizuită și adăugită. În primul rând, domnule Constantiniu, vă felicităm pentru succesul cărții dumneavoastră. Aș vrea să reamintim când a apărut prima ediție.

Florin CONSTANTINIU: Prima ediție a apărut în 1997, și, de atunci, a avut aceste patru ediții. Vreau să vă spun că sunt foarte, foarte satisfăcut, nu știu dacă mândru îmi este permis să fiu, mai ales că niciuna dintre ediții este identică cu cea precedentă, adică la fiecare ediție m-am străduit să valorific informația nouă apărută și să adaug un șir întreg de date, care erau rezultate din progresul cercetării istorice.

Valeriu RĂPEANU: Da, tocmai asta ar fi prima întrebare, pentru că am văzut mențiunea „ediție revizuită și adăugită”. După părerea dumneavoastră, cercetarea istorică românească aduce date noi? Pentru că apar foarte multe cărți de istorie, de documente, de interpretare etc., istoricul care sunteți dumneavoastră, de o mare probitate, sunteți nevoit să țineți seama de toate aceste lucrări?

Florin CONSTANTINIU: Folosesc întrebarea aceasta, ca să atrag atenția asupra unei imagini greșite, care circulă în rândul opiniei publice în legătură cu cercetarea istorică. Și, dacă-mi permiteți, o să evoc o amintire de tinerețe. Când eram în armată, când am făcut serviciul militar, colonelul nostru era iritat de faptul că studenții de la istorie, spunea el, tratează cu dispreț pe ofițerii care-l instruiau. Și, atunci, ne-a cerut să facem o comparație între istorie – ca cercetare, ca știință – și artilerie, fiindcă făceam armata la artilerie. Și a spus: „Iată, la intrarea la sala de mese, sunt niște tunuri de la Războiul din 1877. Ei, uitați, câți ani au trecut - nu se împlinesc încă niciun secol de la Războiul de Independență – și ce progres uriaz a făcut artileria. Pe când știința aceasta a dumneastră... acum 200 de ani se știa că Ștefan cel Mare a murit în 1504 și peste 200 de ani o să se spună tot așa, că Ștefan cel Mare a murit în 1504. Deci, știința pe care o învățați dumneavoastră, și de care sunteți așa de mândri, este o știință încremenită, spre deosebire de artilerie, care este o știință vie”. Ei bine, vreau să vă spun că imaginea aceasta este foarte răspândită. Marele public crede că cercetarea istorică este un efort de cunoaștere încheiat. Or, ca fiecare domeniu de cunoaștere, și istoria progresaază necontenit, fie că apar izvoare noi, deci informații noi din câmpul documentar, fie prin descoperirea unor documente, care erau necunoscute, fie prin formularea unor puncte de vedere noi. Deci, este o înnoire documentară și o înnoire interpretativă. Și istoricul are obligația, chiar lungă are un text intitulat *Necesitatea înnoirii cunoștințelor istorice*, de a se ține în permanență la curent cu acest progres al cercetării istorice; repet, fie în câmpul informației, fie în câmpul interpretării.

Valeriu RĂPEANU: La noi, acum, apar foarte multe volume de memorialistică cred că trebuie privite cu mult spirit critic.

Florin CONSTANTINIU: Bine, spiritul critic este obligatoriu pentru tot ceea ce este dat publicării...

Valeriu RĂPEANU: Pentru că cele mai multe s-au transformat în denunțuri, pur și simplu, adică...

Florin CONSTANTINIU: Dacă este vorba de memorii, eu am întotdeauna în minte formula Mareșalului Petain, care, după Primul Război Mondial, era singurul mare comandant militar francez care nu-și scrisese memoriile, fiindcă și oamenii politici și marii comandanți de oșii își publicaseră memoriile. Și Petain făcea această excepție. Întrebat: *dar dumneavoastră de ce nu vă scrieți memoriile*, a răspuns: *pentru că nu am nimic de ascuns*. De fapt, când se scriu memoriile, de foarte multe ori se justifică anumite poziții, se prezintă cu totul altfel evenimentele decât s-au desfășurat, pentru a-l pune în vedetă pe autorul memoriilor. Atunci, istoricul are obligația de a examina cu rigoare critică, de a trece toată această relație a memorialistului printr-o sită, care să cearnă adevărul din neadevrul pe care-l pune în circulație, cu sau fără voie, pentru că, în fond, este o relație pur subiectivă.

Valeriu RĂPEANU: Acum, a apărut, foarte de curând, Constantin Argetoianu, *Însemnări zilnice*, volumele 9 și 10, tipărite cu o prefață de Stelian Neagoe, și care prezintă perioada războiului, afară de 1943, an pentru care manuscrisul s-a pierdut, lipsește sau nu știm ce s-a întâmplat cu el.

Florin CONSTANTINIU: Poate că o să-l găsim, vreedată, și iată, dovadă de ceea ce spuneam, necesitatea înnoirii informației. În ziua în care vom cunoaște și *Catetele din 1943*, vom găsi poate ceea ce așteptăm sau poate chiar mai mult.

Valeriu RĂPEANU: Vedeți, chiar în acestea, ca simplu cititor, mie mi s-a părut o anumită schimbare de registru la Argetoianu. El era, pur și simplu, înspăimântat de ce se întâmplă pe frontul din Răsărit, bine înțeles, pentru că însemnările se opresc aici, în 1944, cum în anulul plecării lui din țară. El pleacă în Elveția. Vorbea cu foarte mulți oameni de la Statul Major, prieteni, militari care veneau de pe front, oameni care

plecau pe front, cu oameni care aveau legături cu Antonescu, cu străini, cu ambasadorul Elveției. Avusesse o suprafață politică, era un om deosebit. Cred că și de aici se pot trage multe concluzii: între speranță, iluzie și realitate.

Florin CONSTANTINIU: Vedeți, cred că noi am avut ocazia să discutăm *Jurnalul profesorului Ioan Hudiță*. Ce deosebire între percepția situației de pe front la Hudiță și la Argetoianu?! La Hudiță, de pildă, în cazul catastrofei de la Stalingrad, autorul *Jurnalului* încearcă o imensă satisfacție, pentru că în această pornire împotriva Germaniei era convingerea că, iată, armata germană a fost bătută, deși acolo erau și militari români. Și tragedia militarilor români aproape că era ignorată de Ioan Hudiță. La Argetoianu, dimpotrivă, găsim ca percepție a ceea ce se întâmplă pe frontul de Est, cum ați spus și dumneavoastră, o obsesie, o spaîmă. Orice insucces al germanilor este imediat raportat la ce se va întâmpla cu România și, aduceți-vă aminte paginile care se referă la iarna '41-'42, când germanii, care până atunci apăruseră ca invincibili, încep să cunoască primele eșecuri pe frontul de Est. Pur și simplu, trăiește o stare de panică, mai ales când ofensiva germană întârzie, în vara lui '42; disperarea lui este legată de momentul când începe ofensiva sovietică, adică își dădea seama că, dacă se pierde războiul din Est, situația României este catastrofală.

Valeriu RĂPEANU: Bine, Ioan Hudiță reprezenta punctul de vedere al Partidului Național Țărănesc...

Florin CONSTANTINIU: Al conducerii național-țărăniste... Și, acum, încep, din ce în ce mai mult, să mă întreb, domnule Răpeanu, dacă această atitudine a forțelor de opoziție de la noi, care au sabotat efortul de război al României, a servit sau nu interesul național? Pentru că, am citit, acum, de curând, *Stenogramele Consiliului de Miniștri*, din ianuarie până în august 1944; s-au tipărit de către *Arhivele Naționale*. A fost o activitate infernală, pe care a desfășurat-o Guvernul, nu atât în legătură cu situația militară - trupele sovietice intraseră în Nordul Moldovei, cât mai ales pentru evacuarea populației... Dar dacă raportăm opera Guvernului din '44, la care face un guvern român în momentul de față, dacă asupra țării s-ar abate o catastrofă asemănătoare, eu nu cred că autoritățile noastre ar fi în stare de o asemenea operație...

Valeriu RĂPEANU: Categorie...

Florin CONSTANTINIU: Pentru că, gândiți-vă dumneavoastră, funcționarii, să spunem Judecătoria din Dorohoi, fiecare salariat primea leafa pe trei luni și i se comunica: *ați fost evacuat în localitatea cutare, unde, când sosea cu trenul acolo*. Comandura militară îi comunica: *dumneavoastră sunteți repartizat în strada cutare, la numărul cutare*. Toată populația aceasta din Nordul Moldovei a trebuit scursă spre Muntenia, Oltenia și sudul Transilvaniei, un lucru care astăzi nu s-ar face sau s-ar face într-un haos de nedescris.

Valeriu RĂPEANU: Universitatea din Iași, școlile...

Florin CONSTANTINIU: Toate instituțiile statului au fost, cum se spunea atunci, dispersate. Or, forțele de opoziție sabotau acest Guvern, dar, totuși, acest Guvern servea interesul național, deci în fața acestei invazii sovietice vroiau să salveze națiunea română și el, Guvernul, era sabotat și condamnat de forțele de opoziție. Ajung să mă întreb, nu, nu pot să ofer acum un răspuns, dar îmi revizuiesc punctul de vedere în legătură cu această atitudine.

Valeriu RĂPEANU: Ce ar mai trebui adăugat? Că pe data de 4 aprilie 1944, bombardamentele anglo-americane au vizat nu numai, cum credeam, rafinăriile, au vizat căile de comunicație; la 4 aprilie a fost Gara de Nord...

Florin CONSTANTINIU: Și vreau să vă spun că și la 5 aprilie se bombardă orașul Ploiești, avem acum documentele americane, obiectivul principal nu sunt instalațiile de petrol, ci gara din Ploiești, deci, în primul rând, distrugerea căilor de comunicație...

Deci, atunci a fost bombardat Ploieștiul, centrul orașului și gara prin care treceau trenurile către frontul din Moldova...

Valeriu RĂPEANU: Deci, trebuie foarte bine precizate aceste lucruri, pentru generațiile mai tinere, pe acolo se făcea evacuarea din Moldova și se mai trimitea, dacă se mai putea, spre front, muniții și hrană...

Florin CONSTANTINIU: Adaug aici o amintire personală. Eu aveam cunoștințe din Piatra Neamț care erau evacuate din Piatra, pentru că frontul se apropia și, în ziua de 4 aprilie, trenurile cu acești refugiați erau aici, în Gara de Nord. Au primit, ca să spun așa, bombele în plin. Toți cei morți acolo, din trenurile acestea, mulți dintre ei nici n-au putut fi identificați, au fost îngropați într-un cimitir care se numea „4 Aprilie”, acolo spre Giulești, nu știu dacă astăzi se mai numește așa.

Valeriu RĂPEANU: Au fost câteva mii, pentru că trenurile erau pline, persoanele erau pline, împrejurimile Gării erau pline de oameni...

Florin CONSTANTINIU: Deci, erau refugiați care se scurgeau dispne Moldova spre Muntenia, Oltenia, Transilvania...

Valeriu RĂPEANU: Cu studenții și cu masteranzii citeau anunțurile din ziarele lunii aprilie 1944, îi căutau pe cei dispăruți, nu mai știau nimic. Dispărușera familii întregi... În consecință, tragedia a fost uriașă în momentele acestea.

Florin CONSTANTINIU: Știți, domnule Răpeanu, eu mi-am pus această întrebare: cum se explică faptul că în Primul Război Mondial, noi, în urma campaniei din 1916, pierdeam Oltenia, Muntenia și Dobrogea și, practic, statul român rămâne în Moldova, dar o Moldovă care, la data aceea, se oprea la Prut și n-avea Bucovina, și nici Basarabia... Și, cu toate acestea, vedem Mărăști, Mărășești, Oituz; armata rezistă, are forța aceasta pentru a rezista școlii german. Or, în 1944, de astă dată se pierdeau o parte din Nordul Moldovei, armata română nu mai este capabilă, atunci când se declanșează, la 20 august 1944, operațiunea Iași-Chișinău; din primele ore ale ofensivei sovietice, soldații români o iau la fugă. Bine, o să se spună, soldații nu erau motivați și mereu se invocă faptul că am ajuns la cotul Donului, la Stalingrad, în Caucaz. Dar acum, armata se retrăsese și soldații aceștia erau pe teritoriul național, erau în apropiere de căminele lor, și trebuiau să apere pământul țării în fața invadatorului sovietic. Întrebare: de ce în 1917, în condiții mult mai grele, cu teritoriul țării ocupat

în bună măsură, armata rezistă, iar în 1944, în condiții mult mai lesnicioase, armata română, de la primele ore ale ofensivei sovietice, o ia la fugă?! Răspunsul meu este că nu a existat o coeziune a frontului intern, în timp ce, în Primul Război Mondial, toată societatea românească, cu excepția germanofililor, care reprezentau un segment îngust în societate și în opinia publică românească, forma un front unit, înstăpănit de ideea desăvârșirii unității naționale. În 1944, această activitate de săpare a forțelor acestea PNȚ, PNL, care funcționau în condițiile așa-zisei dictaturi Antonescu, toate aceste memorii circulau în societatea românească... Era de neimaginat, chiar și Hitler i-a și spus-o lui Antonescu: „*La noi, Maniu ar fi trimis imediat în lagăr*”. Or, populația era dezorientată: pe de o parte, autoritățile atrăgeau atenția asupra pericolului roșu, pericolului comunist, pericolului sovietic, pericolului bolșevic; pe de altă parte, forțele de opoziție lăsausă se se înțeleagă că anglo-americanii vor proteja România din calea invadatorului sovietic, și atunci nu este nevoie să se lupte. Și eu îmi explic această prăbușire a noastră în '44 din cauza acestor forțe de subminare a efortului național de apărare în fața Uniunii Sovietice, pentru că trebuia să fii orb ca să nu-ți dai seama că, pentru România, Uniunea Sovietică este o primejdie de moarte.

Valeriu RĂPEANU: Da, de aici rezultă clar, Argetoianu n-a avut niciun fel de iluzie...

Florin CONSTANTINIU: Din acest punct de vedere, mă întreb: cum un om, care, spre deosebire de Maniu și Brătianu, a avut o percepție atât de lucidă, a putut să facă imensa greșală de a se întoarce în România în 1946?! Văd fotografia aceea din închisoarea de la Aiud, unde el este în zeghe; era un om corpolent, l-am și văzut când eram elev și se interesase, în 1946, în România, l-am văzut pe B-dul Ana Ipătescu actual, fost Lascăr Catargiu... Este absolut insuportabilă imaginea din închisoare, vezi o ruină de om. Ar fi putut rămâne la Paris. Ei bine, ambiția l-a dus din nou în România. După alegerile din noiembrie 1946, și sovieticii și comuniștii erau speriați de catastrofa electorală a Partidului Comunist și ale formațiunilor care erau aliate cu el. Și, atunci, s-a pus problema Tratatului de pace cu România, care nu fusese încă semnat, avea să fie semnat la

oarecum să aibă informații, când va fi la Vatican. Acum, situația în 1943 era că, de fapt, Germania a pierdut războiul, se credea că se vor putea înfrîpa contacte cu puterile neutre, cu anglo-americanii. Vaticanul era privit, așa, ca un centru de mediere a conflictului, unde se pot țese relații cu adversarul. Și, în cadrul acestui turneu, pe care-l face oamenilor politici, stă de vorbă cu Gheorghe Tătărăscu. În timp ce ceilalți își pun speranța în anglo-americanii, Gheorghe Tătărăscu este foarte lucid: „*de acum înainte destinul României este fixat de Uniunea Sovietică*”. Asta i-o spune în 1943 lui Bossy și, dacă examinăm pe urmă toată acțiunea politică a lui Tătărăscu, vedem că el și-a construit cariera lui politică după 23 august pe această convingere: *totul depinde acum de Uniunea Sovietică*. Deci, vreau să rămân în politică, vreau să mai joc un rol politic în țara asta, trebuie să mă prezint ca partizanul apropierii, al recunoașterii rolului Uniunii Sovietice; sunt mărturie de izvoare unde se vede foarte bine că Gheorghe Tătărăscu vrea să-i convingă pe ruși că nu numai comuniștii pot fi un interlocutor al Moscovei, aici, în România, ci și el, adică să-și facă un capital politic, ca să spun așa, după la Moscova, la Kremlin. Fără să accept această politică, nu pot să-i contest luciditatea evaluării.

Valeriu RĂPEANU: Așa a făcut și Beneș...

Florin CONSTANTINIU: Bine, dar trebuie să spun că Beneș avea experiența anului 1938, după ce văzuse că Franța și Anglia au abandonat Cehoslovacia, atunci când a luat o ananghie în fața nemților. Aici, la noi, încă nu exista această dovadă precisă că Marea Britanie și Statele Unite sunt complet dezinteresate de România și că toate speranțele acestea, pe care ei și le legau de Londra și de Washington, erau absolut o iluzie. Eu nici nu cred că există, în istoria multor popoare, o asemenea autoiluzionare cum a avut la noi elita politică de până la 23 august 1944...

Valeriu RĂPEANU: Și după aceea...

Florin CONSTANTINIU: Exact, și după aceea. Deși este decembrie 1944, Iuliu Maniu merge la reprezentantul politic al Statelor Unite la București, Burton Berry, și-i pune această întrebare: *vă rog, să-mi spuneți, dar sincer și clar, dacă Statele Unite au abandonat România Uniunii Sovietice, pentru că, așa târziu cum este*

- Marele public crede că cercetarea istorică este un efort de cunoaștere încheiat.
- Istoricul are obligația, de a se ține în permanență la curent cu acest progres al cercetării istorice; repet, fie în câmpul informației, fie în câmpul interpretării.
- Când se scriu memoriile, de foarte multe ori se justifică anumite poziții, se prezintă cu totul altfel evenimentele decât s-au desfășurat, pentru a-l pune în vedetă pe autorul memoriilor.
- La 5 aprilie se bombardă orașul Ploiești, avem acum documentele americane, obiectivul principal nu sunt instalațiile de petrol, ci gara din Ploiești.
- Îmi explic această prăbușire a noastră în '44 din cauza acestor forțe de subminare a efortului național de apărare în fața Uniunii Sovietice, pentru că trebuia să fii orb ca să nu-ți dai seama.
- După alegerile din noiembrie 1946, și sovieticii și comuniștii erau speriați de catastrofa electorală a Partidului Comunist și ale formațiunilor care erau aliate cu el.
- Eu nici nu cred că există, în istoria multor popoare, o asemenea autoiluzionare, cum a avut la noi elita politică de până la 23 august 1944...
- În *Jurnalul* lui Macovescu se relatează escala, pe care delegația română o face la Moscova, în drum spre țară, și scena violentă care are loc în cursul acestei escală, între Kosighin, care era prim-ministru al URSS, dar mai ales era membru în Biroul Politic...
- România este dispusă să permită americanilor să se convingă că nu avem rachete sovietice pe teritoriul nostru.
- Când se transmite o amintire, constatăm că intervine un element de alterare.

10 februarie 1947. S-a pus problema dacă regele va deschide Parlamentul, care s-a născut din fraudă electorală...

Valeriu RĂPEANU: L-a deschis...

Florin CONSTANTINIU: L-a deschis, până la urmă, și credea că anglo-americanii vor folosi această situație de criză pentru a interveni aici, sub o formă sau alta, nu militar, dar politic, cum mai fuseseră treburi mici, ciupeli, ca să zic așa, fostul aliat sovietic. Și, atunci, s-a luat în considerare posibilitatea unei operații cosmetice, ca să-l înlocuiască pe Groza, care apărea, mă rog, ca un politician burghez, dar perfect înfeudat comunistilor și sovieticilor, cu un om politic din vechea conducere politică...

Valeriu RĂPEANU: Argetoianu fusese ministru de nu știu câte ori...

Florin CONSTANTINIU: Atunci l-au atras că va putea juca un rol politic aici, în România, și Argetoianu a făcut imensa greșală de a veni...

Valeriu RĂPEANU: Da, l-au atras prin diferite tertipuri...

Florin CONSTANTINIU: Și moare în închisoare...

Valeriu RĂPEANU: Și e un personaj de roman, cu atât mai mult cu cât, citindu-i aceste *Memorii*, cele două volume, cum spuneți dumneavoastră, el n-a avut nici cea mai mică iluzie...

Florin CONSTANTINIU: Nu, tocmai, rămâi uimit. Eu, din literatura aceasta memorialistică, din informațiile culese din literatura memorialistică, mi-am revizuit părerile despre două personalități politice de la noi: o dată, Argetoianu, când l-am văzut efectiv îngrozit de ceea ce se întâmplă pe frontul de Est și reacționând, câteodată supradimensionat, la câte un eșec al germanilor, când se anunță că s-au retras, sau i se pare din comunicat că s-au retras...

Valeriu RĂPEANU: Că nu e chiar adevărat ce spun...

Florin CONSTANTINIU: Exact, nu este adevărat tot ce spun germanii, că ascund o înfrângere. Și ei intră în panică. Deci, mi-a plăcut această luciditate a lui Argetoianu. În al doilea rând, din *Jurnalul* diplomatului român Raul Bossy: el, în 1943, se credea că va fi numit ministrul României la Vatican. Înainte de a pleca la post, evenimentele din Italia nu l-au mai permis să ajungă acolo și a rămas în Elveția, ca reprezentant al României la Crucea Roșie Internațională. În credința lui că va merge la Roma ca reprezentant pe lângă Papă, face un fel de tur al oamenilor politici de la București, ca

acum, dacă-mi spuneți lucrul acesta, eu pot găsi o formulă mai bună pentru România decât o vor face comuniștii, care sunt instrumentul Moscovei. Și Burton Berry îi spune: *Nu, Statele Unite sunt interesate în existența unei Români independente* ș.a.m.d.

Valeriu RĂPEANU: Sunt niște fraze...

Florin CONSTANTINIU: Absolut același lucru îl spune și Sir Archibald Clerk, ambasadorul englez la Moscova, dar care venise aici, în România, în iarna '45-'46, căruia Maniu i-a pus aceeași întrebare ca și lui Burton Berry: „*mi-era pur și simplu jenă, ca pe un om de o asemenea înaltă morală, cum era Iuliu Maniu, să-l mint, pentru că eu știam foarte bine că România este dată Uniunii Sovietice, prin acordul de procentaj în proporție de 90%, de către Churchill, și eu trebuia să-i spun lui, nu, noi vă sprijinim*”. Adică oamenii noștri politici au circumstanțe atenuante în această ipocrizie incredibilă a anglo-americanilor.

Valeriu RĂPEANU: În cazul lui Argetoianu, se mai adaugă și alte circumstanțe. El a arestat Congresul de întemeiere a Partidului Comunist, a arestat un congres întreg. **Florin CONSTANTINIU:** Și aici este întrebarea mea: cum putea crede că, odată revenit în țară, comuniștii, care, ca să zic așa, aveau o poliță să-i plătească, îl vor lăsa liber și, încă, să joace și un rol politic?!

Valeriu RĂPEANU: Da, făcându-și din aceasta o glorie, le repeta: *dacă nu eram eu, ați fi fost spânzurați, nu mai erați astăzi aici* ș.a.m.d. Și, pe urmă, în 1931, la alegerile sub Guvernul Iorga, când era la Ministerul de Interne, el, pur și simplu, l-a scos afară pe Lucrețiu Pătrășcanu...

Florin CONSTANTINIU: Care câștigase...

Valeriu RĂPEANU: Da, cinci mandate, și au fost invalidați. Atunci a zis Pătrășcanu, lucrul acesta îl învățăm în școală: „*Câinii latră, caravana trece*” sau cum așa ceva. Iar Argetoianu, pur și simplu, s-a dus și l-a împins de la tribună. În momentul când el s-a întors în țară, cel pe care el îl scosese, aproape în punni, Lucrețiu Pătrășcanu, era ministrul de justiție. Vedeți, este ceva de neimaginat...

Florin CONSTANTINIU: Exact, de neimaginat. Asta arată ce reprezintă pentru un politician această dulceață a puterii, ideea că vei avea o fărâmă de putere și vei beneficia de avantajele puterii o ispită atât de mare că și un om, pe care îl vedem, totuși, în timpul războiului,

că are o percepție realistă, lucidă a situației, în momentul în care i se deschide perspectiva de a fi numit ministru, prim-ministru, vine imediat aici, deci la piere, ca un șoarece care mușcă cașcavalul din capcană. Exact asta s-a întâmplat cu el. Acum, dacă-mi permiteți, ca să nu mă abat de la chestiunea Argetoianu, s-au tipărit în Franța *Însemnări memorialistice* ale lui Șerban Voinea. Șerban Voinea este un fruntaș socialist din România, dar care era, în momentul acela, în Franța, părăsise țara și nu s-a mai întors. Și Șerban Voinea stă de vorbă cu Argetoianu și află de intenția lui de a se reîntoarce în România. Și Șerban Voinea îl avertizează: *bine, dar unde mergeți, acolo este țară comunistă?! Și ce-i răspunde Argetoianu. Nu se referă la nicio perspectivă, că ar putea fi, din nou, activ în viața politică, spune: „Doresc să mă întorc în România, pentru că vreau să mor la moșia de la Breasta”*. Deci, oficial, el așa a justificat acolo, în Franța, plecarea lui în România, că vrea să moară la moșia lui. A murit, până la urmă, la Aiud.

Valeriu RĂPEANU: El avea puține rezerve. Șerban Voinea fusese social-democrat, fusese trimis, de Guvernul Groza, ambasador sau ministru plenipotențiar în Elveția. Probabil că era prudent, nu știa ce legături mai are Șerban Voinea cu social-democrația din România.

Florin CONSTANTINIU: Și Șerban Voinea era prudent, își lua, evident, distanțele cu tot ce putea fi în legătură cu comuniștii...

Valeriu RĂPEANU: Da, spune și Ștefan Baciu, când s-a întâlnit cu Tudor Vianu, care și el era ambasador, și l-a întrebat de ce nu rămâne. Și Vianu i-a spus, clar, că n-are ce face în străinătate, că și-a făcut un nume în țară. Dar Vianu nu avea trecutul lui Argetoianu, era cu totul altceva. Nu avea activitate politică, nu putea să i se impute ceva, nu putea să-l ducă unde l-a dus pe Argetoianu.

Domnule Constantiniu, dumneavoastră aveți aici, la sfârșitul cărții, mai multe probleme controversate sau neclarificate.

Florin CONSTANTINIU: Da, adică, dacă-mi permiteți, este un element de noutate în această ediție. Am eliminat o parte din bibliografie, care, oricum, era acum depășită și era foarte greu de adus la zi, având în vedere nenumăratele contribuții care au apărut... De aceea am lăsat numai ceea ce este esențial pentru cunoașterea istoriei românilor, dar, în schimb, am introdus acest mic capitol despre *probleme nerezolvate, controversate în istoriografia noastră*. Și merg, ca să spun așa, din perioada de început, de formare a poporului român.

Valeriu RĂPEANU: Da, prima este *problema continuității daco-romane la Nord de Dunăre. România interbelică* este una dintre...

Florin CONSTANTINIU: Am și un paragraf cu *problema feudalismului românesc*, pentru că și aceasta este o problemă.

Valeriu RĂPEANU: Aveți *modernizarea societății românești, feudalismul, români și maghiari în Transilvania, regimul Antonescu*, de asemenea, 23 August '44, *instaurarea regimului comunist, întrevederea Corneliu Mănescu – Dean Rusk din 4 octombrie '63, minirevoluția culturală din 1971*...

Florin CONSTANTINIU: Pentru că dumneavoastră sunteți om de litere, vă spun că informația capitală pentru interpretarea mea a venit din *Jurnalul* lui George Macovescu...

Valeriu RĂPEANU: Din care a apărut primul volum.

Florin CONSTANTINIU: Din care a apărut doar primul volum, din păcate. George Macovescu era, atunci, în 1971, prim-adjunct al ministrului de externe și, în această calitate, l-a însoțit pe Ceaușescu în Vietnam...

Valeriu RĂPEANU: Coreea de Nord...

Florin CONSTANTINIU: China, Mongolia. Și toată lumea a pus această minirevoluție culturală pe seama vizitei în China și în Coreea de Nord, unde Ceaușescu, așa s-a susținut, ar fi fost impresionat de aceste două modele de cult al personalității: Mao Tze Dun și Kim Ir Sen, și ar fi vrut să introducă în România un regim de acest tip. Eu am pornit de la o informație, pe care o citisem în 1978 în *Memoriile* lui Henry Kissinger. Kissinger vorbește acolo, dar fără să intre în amănunte, de un război al nervilor, pe care Uniunea Sovietică îl declanșase împotriva României, din 1971. Și el își punea problema dacă nu era un fel de răspuns pe care Uniunea Sovietică îl dădea poziției României în conflict cu China și, mai ales, funcției de canal de comunicare între Statele Unite și China comunistă. În *Jurnalul* lui Macovescu, sunt însemnări făcute atunci - pentru istorici este extrem de important să facă distincția între un *Jurnal*, unde se presupune că autorul consenșează, poate, chiar în ziua în care se petrece evenimentul, sau oricum foarte apropiat de eveniment, și Memorii, care sunt scrise după un număr de ani, când el poate nu-și mai aduce aminte, vrea să ofere altă imagine. În *Jurnalul* lui Macovescu se relatează escala, pe care delegația română o face la Moscova, în drum spre țară, și scena violentă care are loc în cursul acestei escală, între Kosighin care era prim-ministru al URSS, dar mai ales era membru în Biroul Politic...

Valeriu RĂPEANU: Da, avea un rol foarte mare și important...

Florin CONSTANTINIU: Ca să zic așa, era numărul doi în ierarhia sovietică. Este extrem de violent față de Ceaușescu, și Macovescu notează în *Jurnal*: „*imi dau seama, după ce am văzut scena, după ce am asistat la scena asta, că România nu este la adăpost de a cunoaște și ea situația Cehoslovaciei din '68*”. Deci, trecuseră trei ani. Și, atunci, eu am considerat că motivul real al declanșării acestei minirevoluții culturale a fost că Ceaușescu, speriat de această scenă de furie a lui Kosighin, s-a gândit să ofere Uniunii Sovietice un fel de *gaj de ortodoxie marxistă*, pentru că, în fond, sovieticii de ce au intrat în Cehoslovacia? Echipa Dubcek tot timpul spunea: *rămânem în blocul sovietic, nu se pune problema să ieșim din Pactul de la Varșovia*, dar din punct de vedere intern, *Primăvara de la Praga* oferea un tip alternativ, alt model decât modelul sovietic de socialism. Or, Uniunea Sovietică nu era dispusă ca în lagărul ei să existe și alt model decât modelul sovietic. Ceaușescu se îndepărta de Uniunea Sovietică în plan extern, dar pe plan intern rămânea în tiparele modelului sovietic. Atunci ca să le arate sovieticilor că nu este nimic de temut din partea României, chiar dacă s-a întâlnit cu Mao Tze Dun, care, în momentul acela, avea relații foarte proaste cu Uniunea Sovietică, a lansat această campanie, care, aș spune, era o

Academician Florin CONSTANTINIU